

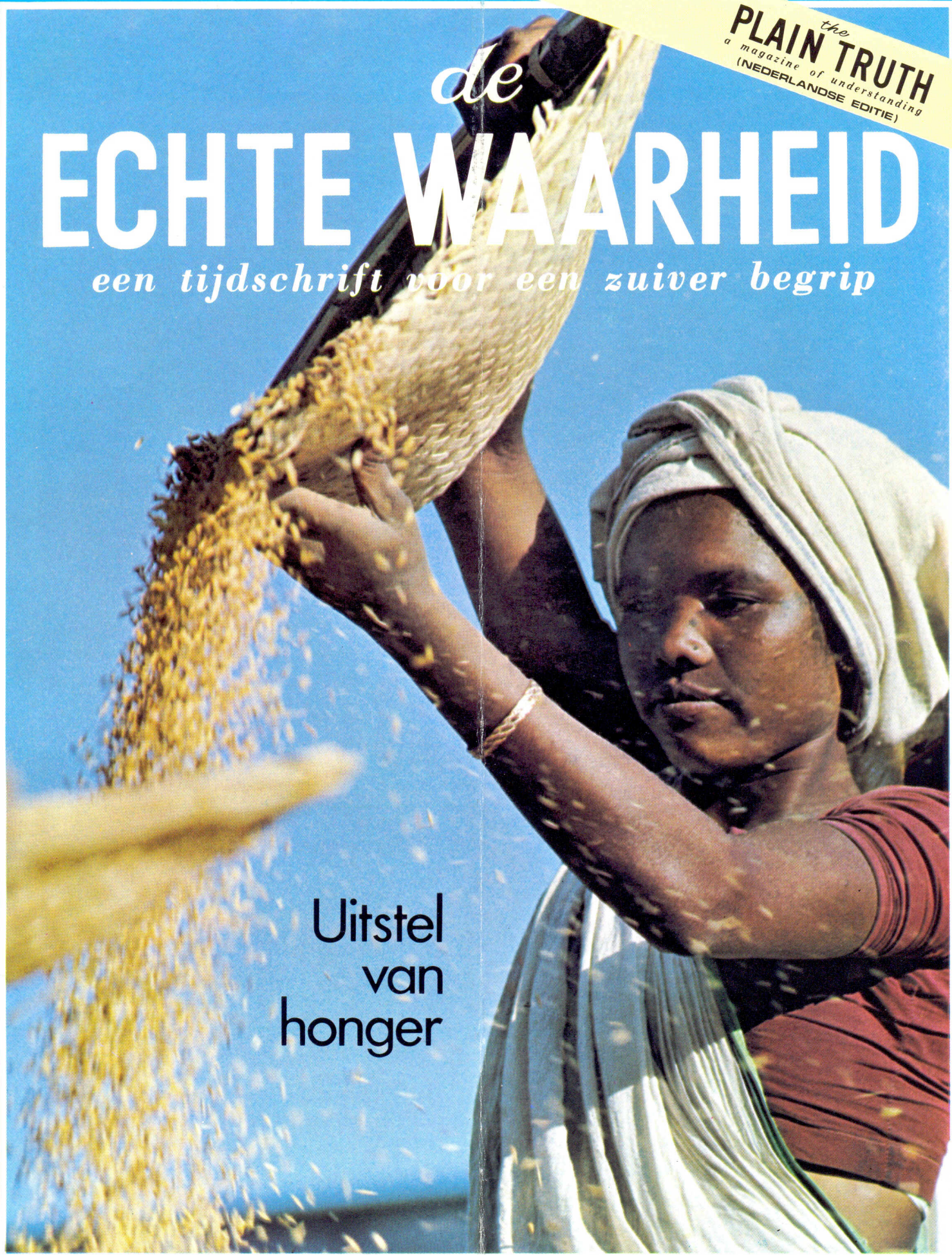
AUGUSTUS 1972

the
PLAIN TRUTH
a magazine of understanding
(NEDERLANDSE EDITIE)

de
ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

Uitstel
van
honger

Wat onze lezers schrijven

Stille epidemie

„Vooral dat artikel over geslachtsziekten, veroorzaakt o.a. door overdadige geslachtsgemeenschap [maart 1972], heeft me getroffen. U bent een van de weinige bladen die stelling neemt tegen de seksuitbarsting van deze tijd, die grote schade onder vele jongeren aanricht.

„Degenen die tegen voorechtelijke geslachtsgemeenschap zijn, worden in deze tijd al gauw als ouderwets bestempeld.”

B.v.D., Utrecht

Brochures

„Ik wil u ook vragen mij ook uw brochures toe te doen komen — het doet er niet toe in welke taal (Engels, Duits, Frans en Nederlands beheers ik). U zou mij werkelijk blij maken met 3 brochures per week, omdat ik van mening ben dat ik daardoor toch steeds meer een positieve stelling kan innemen die ook uw tijdschriften vertonen!”

J.M.P.N., Tilburg

• *Wij willen iedereen gaarne van dienst zijn, maar tegelijkertijd willen wij voorkomen iets te sturen dat misschien niet gewenst is. Daarom is het ons beleid alleen datgene te zenden wat specifiek aangevraagd wordt.*

Gedwongen na te denken

„Uw manier van aanpak is zo helemaal anders dan normaal dat men als het ware gedwongen wordt over de besproken onderwerpen na te denken. Dit heeft twee voordelen: men leert de zaken kennen zoals ze zijn en men verliest zijn persoonlijkheid niet door domweg te slikken hetgeen een ander u voorhoudt.”

W.v.d.H., St. Nikolaas

(Antw.)

Onderwijzers

„Vele artikels hebben me werkelijk getroffen en hebben mijn leven soms merklijk beïnvloed.

„Graag kreeg ik eveneens *De ideale wereld van morgen* toegestuurd. Als vader en onderwijzer zou ik graag zoveel mogelijk gelukkige ideeën doorspelen aan jonge kinderen.”

G.d.B., Sint-Amandsberg (O.-VI.)

„Onlangs kwam ik in aanraking met *De ECHTE WAARHEID* bij kennissen, die het mij ten zeerste aanraadden. Aangezien ik bij het onderwijs werkzaam ben, leek het mij van belang om ook dit tijdschrift te ontvangen.”

W.C.H.v.K., Amsterdam

Bij vrienden

„Ongeveer een jaar geleden heb ik bij vrienden voor het eerst kennis gemaakt met dit maandblad. Met grote belangstelling heb ik uw literatuur gelezen en meen dat uw tijdschrift méér zou moeten worden gelezen, liefst door diegenen die de 'touwjes van de wereld' in handen houden. Uw artikelen hebben bij mij steeds een zeer grote indruk nagelaten. De rijke inhoud van uw objectieve informatie geeft werkelijk een gezonde kijk op het wereldgebeuren.”

J.B., Brugge

„Onlangs heb ik dank zij een goede vriend van mij inzage gekregen in uw tijdschrift en ik was dadelijk verrast door de bijzondere strekking van uw blad. Dit is het tijdschrift dat volgens mijn mening voldoet aan datgene wat ik reeds zelf lang in het hoofd had: uw klare bladspiegel, uw filosofische en religieuze houding zonder enige kritiek op wie dan ook, hebben mij dadelijk aangesproken. Het is eindelijk eens een tijdschrift dat men relax kan lezen zonder zich te ergeren, zij het dan aan de zeer scherp gestelde hedendaagse problematiek.”

R.R., Leuven

De Echte Waarheid

„U heeft geen eenvoudige taak, want vaak lijkt de waarheid twee of zelfs meer waarheden te zijn.

(Zie verder achterpagina)

Augustus 1972
5e jaargang No. 7

Oplage: Engelstalige editie 2 105 738
Nederlandstalige editie 15 314

Maandelijks (behalve het gecombineerde aprilnummer) uitgegeven door Ambassador College als een dienstbetoon in het algemeen belang. Uw reeds betaalde abonnement werd mogelijk gemaakt door de bijdragen van degenen die vrijwillig medewerkers geworden zijn in de ondersteuning van dit wereldomvattende werk. Ambassador College is als een afzonderlijke instelling verbonden aan de Worldwide Church of God, Pasadena, Californië, VS, en een gedeelte van de financiële behoeften van het werk wordt door die Kerk gedragen. De uitgevers hebben niets te koop en hoewel bijdragen dankbaar aanvaard worden, wordt het publiek nooit om financiële steun verzocht.

HOOFDREDACTEUR

HERBERT W. ARMSTRONG

ADJ.-HOOFDREDACTEUR

HERMAN L. HOEH

CHEF-REDACTEUR

David Jon Hill
Roderick C. Meredith

REDACTEUR VORMGEVING

Arthur A. Ferdig

Kernredactie

Gary L. Alexander Gene H. Hogberg
William Dankenbring Paul W. Kroll
Vern L. Farrow Eugene M. Walter

Correspondenten: Bonn: Frank Schnee; Brussel: Ray Kosanke; Genève: Colin Wilkins; Johannesburg: Robert Fahey; Londen: Raymond F. McNair; Manila: Colin Adair; Mexico: Enrique Ruiz; Sydney: C. Wayne Cole; Vancouver: Dean Wilson; Washington D.C.: Dexter H. Faulkner.

Redacteurs en medewerkers: Dibar K. Apartian, Robert C. Boraker, Charles V. Dorothy, Harry Eisenberg, Gunar Freibergs, Raouf El Gammal, Robert E. Gentet, Jerry Gentry, Ernest L. Martin, Gerhard O. Marx, Richard C. Peterson, Donald D. Schroeder, Richard H. Sedliack, Charles Vinson, William Whitehart.

Fotografie: Norman A. Smith, Joseph Clayton, Lyle Christopherson, Howard A. Clark, David Conn, Sam Duncan, Ian Henderson, John Portune, Eugene Smyda, Dave Verell.

Documentatie en nieuwsdienst: Cliff Marcussen, Dave Berggren, Paul Knedel, Rodney Repp.

Fotoredactie: John G. Kilburn, Larry Dalton, Bruce E. Clausen.

Ontwerp en uitleg: John Susco, George Johnson, Allen Merager.

Grafische verzorging: Mike Galimore, Herb Vierra, Monte Wolverton.

Administrateur

Albert J. Portune

—Nederlandse Editie—

Redactiestaf: Roy McCarthy, Dick Gagel, Roger Franck, Matthieu Janssen, Han Wilms, Iepke Klarenberg, Thea Clay, Gerda Zonneveld.

Grafische verzorging: John Dunn.

The PLAIN TRUTH wordt maandelijks uitgegeven door Ambassador College, 300 W. Green St., Pasadena, Californië, VS. Franse, Duitse en Nederlandse edities worden uitgegeven te Radlett, Engeland; Spaanse editie te Big Sandy, Texas, VS. © 1972 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden.

Gelieve uw correspondentie te richten aan:

Ambassador College
Postbus 496
Arnhem, Nederland

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging graag zo spoedig mogelijk, met vermelding van zowel *oud* als *nieuw* adres.

Persoonlijk van

Spanningen tussen landen nemen toe. Persoonlijke gesprekken met leiders van verschillende landen

GEDURENDE MIJN RECENTE reis rond de wereld heb ik belangrijke gesprekken gevoerd met staatshoofden en andere belangrijke figuren in de regeringen van Korea, Japan, India, Ceylon, Israël en België. In plaats van pluspunten in het belang van VREDE aan te treffen, merk ik dat de wereld van alle kanten door gevaren bedreigd wordt.

Tussen bepaalde belangrijke landen nemen de spanningen toe. Anti-Amerikaanse gevoelens beginnen weer opgang te maken op nieuwe en onverwachte plaatsen rondom de wereld.

Gedurende deze reis, evenals gedurende voorgaande wereldreizen tijdens de afgelopen drie jaar, heb ik met de leiders van verscheidene regeringen hun problemen besproken. De problemen waar deze regeringshoofden mee geconfronteerd worden, vervullen mij met ontzetting. Het ziet er naar uit dat het boven het menselijk vermogen ligt ze op te lossen. En we hebben eenvoudig niet veel tijd meer tot onze beschikking om DE WEG te vinden die leidt naar WERELDVREDE! Elk regeringshoofd van een bepaald aantal landen zou in een emotioneel geladen ogenblik tijdens het hoogtepunt van een crisis zijn hoofd kunnen verliezen en de NUCLEAIRE wereldoorlog ontketenen die alle menselijk leven van deze aardbodem zou kunnen wegvagen!

In ons julinummeer heb ik onze lezers verslag gedaan van belangrijke besprekingen in Korea en Japan, in het bijzonder de historische ontmoeting met de toenmalige premier Eisaku Sato en de gesprekken met acht der tien vermoedelijk invloedrijkste figuren in de Japanse regering. Vanuit Tokio vlogen we door naar New Delhi, de hoofdstad van India.

De volgende dag, om 5.15 uur 's middags, had ik voor de vierde maal een onderhoud met president Giri van India, in zijn reusachtig groot paleis, waarin vroeger de Britse gouverneur-generaal woonde toen India van Londen uit werd geregeerd.

President Giri had enige dagen tevoren bij de opening van

In dit nummer

Wat onze lezers schrijven	
— Binnenzijde voorpagina	
Persoonlijk	1
Zullen we tijdig leren de wereld te voeden?	3
Hebben wij de volledige Bijbel?	8
Waarom zo'n brede kloof tussen dierlijk brein en menselijk verstand?	11
Wat U kunt doen	18
Drie stappen naar een goed beheer van het gezinsinkomen	19
U bent dus ook huisvrouw	23

Ernst Herb — Plain Truth

ONZE OMSLAGFOTO

Een Indiase vrouw bezig met het wannen van haar rijstooft. De ouderwetse werkwijzen in de Derde Wereld worden door nieuwe landbouwmethoden vervangen. De nieuwe, door de „groene revolutie” ontwikkelde graanen rijstsoorten, hebben in vele landen de oogst verdriedubbeld. Voormalige hongerlijdende landen worden agrarisch voor het eerst onafhankelijk. India en Pakistan zijn daarvan een opmerkelijk voorbeeld. Maar zelfs met de reuzenooftsten van deze „wonder”-granen, blijft het voeden van de wereld nog steeds een gigantisch probleem. Meer voedsel hoeft nog geen betere voeding te betekenen. In sommige gevallen is de opgenomen hoeveelheid proteïne omlaag gegaan vanwege het lage proteïnegehalte van de nieuwe graansoorten.

het Indiase parlement een toespraak gehouden. Ook hij refereerde aan de gespannen betrekkingen tussen India en de Verenigde Staten.

Hij zei: „Er heerste grote teleurstelling in ons land over het gebrek aan sympathie dat de regering van de Verenigde Staten aan de dag legt ten opzichte van de strijd van het volk van Bangladesj . . . De publieke opinie in de Verenigde Staten heeft in zeer ruime mate aan deze sympathie uiting gegeven en stond kritisch tegenover het beleid van het voormalige militaire regime van Pakistan. Dit geeft ons hoop dat onze betrekkingen met de Verenigde Staten, *gebaseerd op wederzijds respect en begrip*, niet slechter zullen worden.”

Met betrekking tot de reis van president Nixon naar Peking zei hij: „We hopen dat dit zal leiden tot een werkelijke ontspanning en niet tot een verscherping van de scheidslijnen”.

President Giri was er tevoren van op de hoogte gesteld dat de premier van Ceylon ons voor een bezoek aan haar land had uitgenodigd. Hij drong er bij ons op aan de uitnodiging aan te nemen. Hijzelf bleek van 1947 tot 1951 de functie van Hoge Commissaris van India op Ceylon bekleed te hebben.

Hij zei dat ik iemand ben die voortdurend voor wereldvrede en een beter begrip tussen de landen en volken werkt, en hij wenste mij gezondheid en sterkte toe om dit belangrijke Werk te kunnen voortzetten.

De volgende dag waren we opnieuw te gast bij dr. Singh. Ditmaal had hij tevens de ambassadeurs van Argentinië en van Soedan uitgenodigd. Beide ambassadeurs gaven uitdrukking aan hun verlangen dat ik hun onderscheiden landen zou bezoeken.

Verder was er nog de zeer dynamische figuur, dr. Karni Singh, de Maharadja van Bikaner. Ik had hem al eerder ontmoet. Dr. Karni Singh is een conservatief parlamentslid en één der belangrijkste voormannen van de partij die in oppositie is tegen mevrouw Gandhi. Hij gaf openlijk uiting aan zijn gevoelens. India, zo beweert hij, is ten gevolge van de politiek van mevrouw Gandhi in de

greep van de Brezjnev-doctrine geraakt — wat erop neerkomt dat elke natie die van Rusland steun ontvangt, zich later niet zal kunnen bevrijden uit de Sovjetinvloedsfeer. Hij refereerde aan wat Tsjechoslowakije en Hongarije ervaren hadden.

Ik had gehoopt later op die dag opnieuw een onderhoud met mevrouw Gandhi te zullen hebben. Maar zij liet weten dat het beter zou zijn — in het bijzonder omdat ik ambassadeur Keating had ontmoet — haar tijdens ons volgend bezoek te spreken, als hopelijk de betrekkingen tussen de Verenigde Staten en India beter zouden zijn.

De Hoge Commissaris Dias uit Ceylon had van dr. Singh gehoord over onze wereldomvattende activiteiten en had kort nadat we in New Delhi waren aangekomen een onderhoud met de heer Rader en de heer Gotoh. Hij wilde dat zijn premier mij zou ontmoeten. Hij nam telefonisch contact met haar op, en een uitnodiging voor een bezoek aan Ceylon werd via haar vertegenwoordiging tot ons gezelschap gericht.

Enige jaren geleden hadden wij twee jaar lang het programma De Wereld van Morgen uitgezonden over Radio Ceylon — toentertijd één der krachtigste radiostations ter wereld. We kregen een gunstige reactie, niet alleen uit Ceylon en India, maar ook uit Birma, Maleisië, Singapore en plaatsen aan de oostkust van Afrika. Derhalve lokte de uitnodiging voor een bezoek aan Ceylon, waar ik nog nooit geweest was, mij wel aan.

De Hoge Commissaris van Ceylon te New Delhi staat in rang gelijk met een ambassadeur. We vroegen hem met ons naar Ceylon te vliegen. We vlogen naar de hoofdstad van Ceylon, Colombo, op dinsdag 23 maart. We werden op het vliegveld verwelkomd door de chef van het protocol. Ons onderhoud met de premier was vastgesteld op vrijdagmiddag 4.30 uur. Om 3.30 uur 's middags werden we door de chef van het protocol begeleid naar het paleis van de gouverneur-generaal (op 22 mei de eerste president geworden van de republiek Sri Lanka, zoals Ceylon nu officieel heet). Daar tekenden we het officiële gastenboek, als inleiding tot onze uitnodiging voor

een diner ten paleize, Queen's House genaamd, bij de gouverneur-generaal en zijn echtgenote op zaterdagavond.

Vrijdagmiddag om 4.30 uur haalde de Hoge Commissaris Dias ons in het hotel af en reden we naar de ambtswoning van de premier, mevrouw Bandaranaike. Daar werden we naar een grote salon gebracht, die uitzicht gaf op een prachtige tuin aan de achterzijde van het huis. Daar werden we voorgesteld aan de premier, een minzame en aantrekkelijke vrouw, gekleed in de traditionele dracht van Ceylon.

Ik bood haar een Amerikaans kunstwerk aan, een prachtig voorwerp van Steubenkristal, dat ze uit naam van haar volk aanvaardde. Ik merkte op toen ik haar de hand schudde dat ik nu alle drie vrouwelijke premiers in de wereld had ontmoet. De twee anderen zijn mevrouw Gandhi van India en mevrouw Meir van Israël.

Opdat onze lezers beter zouden weten wat ik bij deze gesprekken tot staatshoofden zeg, zal ik hier uitvoeriger verslag doen dan als gebruikelijk bij mijn reportage van zulke gesprekken op hoog niveau.

Mevrouw Bandaranaike vroeg me haar in te lichten over Ambassador College en ons wereldomvattende educatieve programma. Ik gaf een beschrijving van onze drie campussen, het type studenten dat wij hebben, hoe ruim 50% van hen afgestudeerden zijn van vele beroemde universiteiten over de gehele wereld, hoe we geen protestdemonstraties of geweld op onze campussen kennen en over ons wereldomvattende educatieve programma — onze publikaties, radio-uitzendingen en televisieprogramma's.

Er werd thee met gebak rondgediend, en zij ging door met vragen te stellen. Zij toonde grote belangstelling voor mijn opvattingen over de wereldsituatie, de ware OORZAK van de toenemende misstanden in de wereld, en de enige WEG die ooit tot wereldvrede kan leiden.

Ik vermeldde het feit dat we eenvoudig niet veel tijd meer hebben om die weg te vinden — tenzij er een bovennatuurlijk ingrijpen plaatsvindt

(Zie verder pagina 30)

Zullen we tijdig leren de wereld te voeden?

Een heel de wereld bedreigende hongersnood is voor het ogenblik afgewend. Dat is voornamelijk te danken aan de „groene revolutie” in de landbouw. Biedt deze revolutie ons voldoende respijt om te leren hoe we de wereld voor honger moeten vrijwaren?

door Jerry Gentry

EEN HEEL de wereld bedreigende ramp als gevolg van voedselgebrek is tijdelijk afgewend. Dank zij een kortelings ontwikkelde agrarische technologie heeft de mens enige jaren uitstel gekregen, gedurende welke periode hij hoopt te leren hoe de wereld permanent kan worden gevoed.

Het is echter de vraag of hij dit nog op tijd zal leren. Zoeken de mensen van de wetenschap de oplossing wel in de juiste richting?

Voedsel voor allen?

Voor een hongerlijdende inwoner van Pakistan betekent de huidige „groene revolutie” wellicht de enige kans om in leven te blijven. Zijn stukje grond van hooguit één hectare levert hem thans immers twee tot drie maal zoveel graan op als vroeger.

Hoe nog enkele kostbare jaren extra werden gewonnen

Dit uitstel van een door voedselgebrek veroorzaakte wereldramp vond zijn oorzaak in wat twintig jaar geleden in Mexico en op de Filipijnen begon. Daar ontdekten en ontwikkelden landbouwdeskundigen variëteiten tarwe en rijst die uitzonderlijk grote oogsten opleverden.

Dr. Norman Borlaug, vermaard

Nobelprijswinnaar en toegejuicht als de „vader van de groene revolutie”, ontwikkelde door kruisingen variëteiten van een rijk dragende „dwergtarwe”. De prijs die voor deze variëteiten moet worden betaald, bestaat uit een vergrote behoefte aan kunstmest, pesticiden, irrigatie en landbouwmachines.

Rijk dragende graansoorten hebben op een aantal manieren een belangrijke, doch slechts tijdelijke bijdrage geleverd tot de voeding van de mensheid:

De hongerdood wordt tijdelijk afgewend. Met de woorden van dr. Borlaug: „De groene revolutie heeft een tijdelijk succes geboekt in de strijd van de mens tegen de honger en gebrek; ze heeft ons enig respijt gegeven . . . misschien voor twee of drie decennia” (*Ecology Today*, mei 1971).

Onderontwikkelde landen, met name die in Azië, worden thans onafhankelijk wat hun behoeften aan landbouwprodukten betreft. Pakistan en India zijn daar sprekende voorbeelden van.

Boeren die vroeger uitsluitend voor eigen onderhoud verbouwden, worden thans in het economische systeem opgenomen. Voor het eerst verkopen ze graan om zich van de opbrengst andere noodzakelijke dingen aan te schaffen.

De „groene revolutie” is geen blijvend wondermiddel voor het wereld-

voedselprobleem. Integendeel, er zijn juist een aantal nieuwe landbouwkundige problemen uit voortgevloeid waarvan sommige van uitermate ernstige aard zijn.

Nieuwe kennis schept nieuwe problemen

Verreweg het grootste van deze nieuwe problemen is gelegen in de aard van de oogsten zelf.

De smalle genetische basis van vele belangrijke landbouwprodukten leidt namelijk tot een grotere kwetsbaarheid voor mutanten van bepaalde ziektevormen.

Natuurlijk zijn alle gewassen gevoelig voor ziekte. Echter zullen alleen bepaalde vormen van een bepaalde ziekte een bepaald gewas aantasten. Het wordt evenwel gevaarlijk wanneer alle planten in een uitgestrekt gebied dezelfde genetische basis hebben, zodat ze *allemaal* gevoelig zijn voor *dezelfde* mutanten van bepaalde ziektevormen.

Een ontvullend voorbeeld was de bladschimmel van 1970 in de Verenigde Staten, die 15 procent van de gehele maisoogst verwoestte. De gebruikte maisvariëteit, die „Texas Male Sterile” of „T” Cytoplasm heette, bleek kwetsbaar voor een bepaalde ziekte en wel de zogenaamde

„T”-vorm van de z.g. Southern Corn Leaf Blight.

Snel brachten zaadleveranciers nieuwe maïsvariëteiten voor het jaar daarop tot ontwikkeling. Deze waren niet gevoelig voor de „T”-ziektevorm, doch weer wel voor andere bedreigingen.

Sommige wetenschapsmensen voorspellen een wellicht desastreus einde, als gevolg van de filosofie die aan de ontwikkeling van deze nieuwe soorten ten grondslag ligt. Luister eens naar deze waarschuwing!

„Harde, rijk dragende variëteiten van belangrijke voedingsgewassen, ontwikkeld door zorgvuldige kruising en scherpe selectie, zijn het grote succes van de huidige toepassing der genetica van planten, maar de kans bestaat dat zij de kiemen van hun eigen vernietiging in zich dragen”, stelde *Scientific American* van juni 1971.

De Nationale Raad voor Research van de Verenigde Staten heeft thans een commissie ter bestrijding van de genetische kwetsbaarheid van belangrijke gewassen in het leven geroepen, in een poging het vraagstuk te bestuderen en methoden te zoeken om het uitbreken van ziekten te voorkomen.

De algemeen bekende agronoom Harlan is de mening toegedaan dat

belangrijke wereldhandelsgewassen zoals rijst, tarwe, sorghum, sojabonen en maïs zich waarschijnlijk in gevaar bevinden.

De beperkte mogelijkheden van de „wonder”-gewassen zijn hun scheppers bekend, zo niet aan de boeren die ze verbouwen. Het is bekend dat het succes van vele rijk dragende variëteiten in het gunstigste geval van tijdelijke aard is.

„Eén variëteit houdt waarschijnlijk slechts enkele jaren stand en moet dan door andere variëteiten worden vervangen, naarmate zich nieuwe ziektevormen ontwikkelen”, schreef de *Unesco Courier* in mei 1970.

Er zijn echter nog andere moeilijkheden.

Die rijk dragende variëteiten werden ontwikkeld met de *noodzaak* van toepassing op zeer grote schaal van meststoffen, bestrijdingsmiddelen en meestal irrigatie voor ogen. Sommige variëteiten „dwerg”-tarwe vergen drie tot vier maal zoveel meststoffen als oudere tarwesorten.

De door middel van deze variëteiten bereikte produktiestijging van granen betekent evenwel niet dat mensen die voordien honger leden, nu ook meer *proteïne* binnen krijgen, dat juist het belangrijkste ingrediënt is wat in hun voeding ontbreekt. Zo luidt de waarschuwing van Martin

Forman, directeur van het Voedingsbureau van het Agentschap voor Internationale Ontwikkeling (AID), in *Chemical and Engineering News* van 27 september 1971.

Waar de groene revolutie niet toe in staat is

Een groot aantal maatschappelijke problemen valt buiten het bestek van de technologie die tot de „groene revolutie” heeft geleid. Toch hebben ze rechtstreeks invloed op de voeding van de wereldbevolking.

Ir. A.H. Boerma, directeur-generaal van de Voedsel- en Landbouworganisatie der Verenigde Naties, zegt met nadruk dat „ondervoeding voornamelijk een kwestie van armoede is. En dit vraagstuk zal stellig niet worden opgelost wanneer men verzuimt rekening te houden met de *sociale omstandigheden*.”

Een van die sociale omstandigheden is oorlog, de grote ontwrichter van alle landbouw. Soldaten die met een vijand in gevecht gewikkeld zijn,

Japanse vrouwen aan het werk in een rijstveld. Nieuwe, door de „groene revolutie” ontwikkelde rijstsoorten hebben in sommige gebieden de oogst verdriedubbeld. De voedingswaarde van de nieuwe variëteiten ligt echter meestal lager.

Wren Barbe

hebben maar weinig tijd om akkers met „wonder”-tarwe te ontzien. Het doden van de vijand en het winnen van de oorlog krijgt doorgaans voorrang boven het intact laten van een rijstveld, ongeacht wat de te velde staande oogst voor de bevolking betekent. Daarom is blijvende vrede voorwaarde voor een voortgaande voedselproductie.

Toenemende verstedelijking is een andere handicap wat de voedselvoorziening van de bevolking in de onderontwikkelde landen betreft. Waar vóór alles behoefte aan is, is een behoorlijke distributie van voedsel en die wordt onmogelijk in landen waar drie maal zoveel mensen als er geboren worden, naar de steden trekken. Een toch al ontoereikende voedseldistributie wordt daardoor nog slechter.

Geplaatst voor het ontzaglijke vraagstuk van de voeding der wereldbevolking, zou men bijna de wanhoop ten prooi worden. Maar met wanhoop los je geen problemen op! Vóór alles is een totaal nieuwe aanpak van een wereldvraagstuk als de landbouw nodig.

Men moet deze zaak aanpakken daar waar de „groene revolutie” begonnen is: bij de teelt van gewassen. Dit betekent uiteraard dat men de landbouw zélf gaat analyseren.

Als wetenschap is de landbouw nog verre van volmaakt. Een basis van agrarische grondbeginselen is vereist. Het is meer dan tijd dat wij nagaan hoe de fouten en gevaren vermeden kunnen worden die de „groene revolutie” in zich draagt. Deze grondbeginselen moeten dan allereerst een juist begrip van *biologische wetten* behelzen.

De kern van de zaak

Zelfs bij ons verwoed streven om hongersnood te voorkomen door het ontwikkelen van granen die grote oogsten opleveren, van doeltreffende meststoffen en bestrijdingsmiddelen alsmede doelmatige landbouwmachines, mogen we niet uit het oog verliezen dat de landbouw in wezen nog altijd een *biologisch* en géén technologisch proces is.

Hoge opbrengsten van de bodem mogen het resultaat zijn van de technologie, de planten zelf komen uit de grond, uit een levende substantie. Deze ogenschijnlijk al te simplistische voorstelling van zaken berust desondanks op een diepe waarheid.

Planten zijn afhankelijk van gevoelige, in nauw onderling verband staande levensketens, zoals men die in biologische gemeenschappen aantreft. De mens heeft deze nog niet geheel en al doorgrond. Zijn land-

bouwmethoden van thans zijn dikwijls nog geheel ingesteld op een *kunstmatige* plantaardige en/of dierlijke gemeenschap.

De mens moet bij zijn arbeid binnen het kader van deze fundamentele biologische wetten blijven, en niet trachten ze uit te buiten. Het houdt de erkenning en toepassing der biologische realiteiten in. Leerstellingen die niet aansluiten op biologische principes, leiden uiteindelijk tot hun eigen vernietiging.

Wisselbouw: sleutel tot stabiliteit

„Wisselbouw verleent stabiliteit aan biologische systemen, en weerstand tegen biologische of het milieu versturende rampen”, schrijft dr. Richard Vogl, hoogleraar in de plantkunde aan het California State College te Los Angeles. En in contrast hiermee: „Monocultures leiden tot ecologische verwikkelingen” (*Ecology Today*, mei 1971).

Monocultures zijn gespecialiseerde gewassen die over een grote oppervlakte worden verbouwd — dus totaal het tegengestelde van wisselbouw. Maar de monocultuur vormt de basis van onze moderne landbouw. Maïs, tarwe, katoen, sojabonen en vrijwel elk gewas met handelswaarde wordt op deze wijze verbouwd. Monocultures bevorderen een hoge opbrengst per hectare, overvloedige oogsten en win-

Links: Indiase studenten ontvangen op een landbouwcursus onderricht in plantengenetica.

Rechts: Boerenvrouw want haar rijstooft op aloude wijze.

sten. In een op concurrentie ingestelde economie zien de boeren zich genoodzaakt hun kosten zo laag mogelijk te houden en hun produktie op te voeren op een wijze waartoe de natuurlijke biologische processen niet bij machte zijn. Dat geldt vooral wanneer boeren meer gaan verbouwen dan ze voor eigen gebruik nodig hebben en zodoende worden ingeschakeld in de markteconomie, waar het om winst gaat en waar biologische wetten omwille van een opgevoerde produktie op de achtergrond raken.

Men kan het systeem van monocultuur beslist niet van de ene dag op de andere afschaffen, maar wél zijn er manieren om de schadelijke neveneffecten ervan terug te dringen.

Eén manier om dit te bereiken wordt uiteengezet door Gordon Harrison, directeur van het Programma voor bestaansbronnen en milieu van de Ford Foundation.

Het betreft hier een landbouwproject in het Cañete-dal in Peru. Hetgeen hij daarover heeft geschreven in zijn boek *Earthkeeping* werd overgenomen in de *Saturday Review* van 6 november 1971.

Sinds de jaren twintig is katoen het voornaamste stapelprodukt in Cañete, waar dit gewas dank zij irrigatiemogelijkheden kan worden verbouwd. Jarenlang werden arsenicumverbindingen gebruikt ter bestrijding van insecten. Later kwam daar DDT voor in de plaats. Zoals te voorspellen viel, werden de insecten op den duur immuun voor dit vergift met het gevolg dat de katoenooft op desastreuze wijze terugliepen. De landbouwers zagen zich gedwongen naar andere bestrijdingsmiddelen om te zien als de enige manier om in het Cañete-dal te kunnen doorgaan.

Onmiddellijk ging men tot nieuwe methoden over. De te verbouwen gewassen werden aangepast aan de specifieke biologische omstandigheden van de vallei. Betere schema's voor zaaïen, planten, irrigatie, uitdunnen en wieden deden het getij keren. Het gebruik van DDT werd absoluut verboden en andere, selectieve vergiften in plaats daarvan toegepast. Op het ogenblik zijn de oogsten in de vallei groter dan ze ooit geweest zijn.

Al is dit dan geen volmaakt voorbeeld, het leert niettemin in welke richting men het moet zoeken. Het getuigt van het erkennen van het biologisch karakter van de landbouw en is een begin van samenwerking — in plaats van tegenwerking — met biologische systemen. Ook al gaat het in dit speciale geval om de produktie van vezels (katoen), de principes die werden toegepast gelden evenzeer voor de verbouw van voedingsgewassen.

„Wil men succes boeken bij de bestrijding van schadelijke insecten, dan gaat het erom de plaag te zien voor wat zij is en wel als bewijs van een verstoord systeem, om vervolgens de kans op voortduren van de plaag te verkleinen door de stabiliteit van het aangetaste systeem te herstellen... Het gaat er niet om een bedrijf te krijgen dat volkomen van schadelijke insecten e.d. is gezuiverd, maar om een bedrijf waar de plaatselijk voorkomende insecten onder controle worden gehouden. In Cañete wordt de katoen nog altijd door insecten aangetast, maar niet in die mate dat er iets tegen gedaan moet worden. De insecten halen hun portie binnen, maar de boer veel meer. Dat is nog niet geheel zoals het hoort, maar de situatie getuigt van gezond verstand”,

schrijft Harrison in zijn reeds eerder genoemd boek (blz. 227).

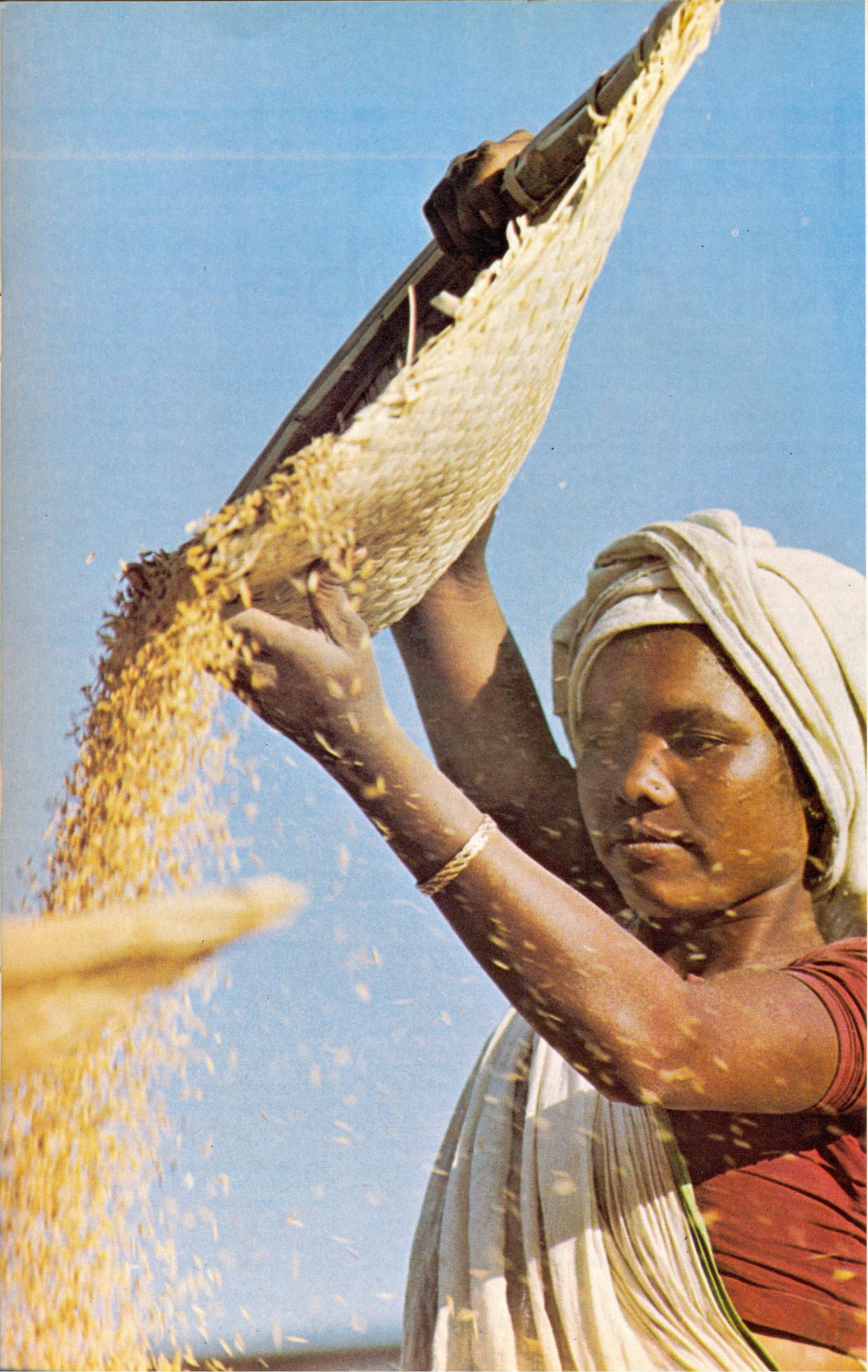
Voor hen die zich met de landbouw bezighouden zijn deze principes niet nieuw, ook al worden ze nog niet op grote schaal toegepast. Maar hun oorsprong komt slechts zelden ter sprake omdat die te weinig bekend is. Het merkwaardige is daarbij dat respect voor biologische systemen zijn grondslag heeft in een veelal veronachtzaamd boek uit een lang vervlogen tijd.

Dr. René Dubos van de Rockefeller-universiteit vond dit respect voor de biologische wetten reeds in het bijbelboek Genesis vermeld.

„In Genesis 2 staat dat de mens, nadat hij in de Hof van Eden was geplaatst, van God opdracht kreeg die te bewerken en te bewaren — een opdracht die *ecologische implicaties* inhield. Want het land bewerken en bewaren betekent dat de mens zich dient te bekommeren om wat er met dat land gebeurt” (*A Theology of the Earth*, Smithsonian Institution, blz. 6).

Eerbied voor hetgeen er met de grond gebeurt betekent eerbied voor de cyclische processen die de bodem productief maken. Deze natuurlijke, cyclische processen zijn biologische wetten. Ze zijn een voorbeeld voor de landbouwmethoden van de mens. Blijvende produktiviteit van de grond moet stevig geworteld zijn in een blijvende zorg voor de grond zelf en niet alleen maar in belangstelling voor de opbrengst en wat die aan winst zal opleveren.

Biologische wetten zijn zonder meer de basis voor het voortbestaan van de landbouw. Door die wetten te begrijpen en ze toe te passen, kan men een heel eind verder komen wat de voedselvoorziening van de wereldbevolking betreft. Sociale en economische verlangens zullen omlaag moeten worden geschroefd tot ze in overeenstemming zijn met de biologische wetten, waaraan de landbouw onderworpen is. Dan zal de grond eindelijk voortgaan met voortbrengen. En alleen dan kan de wereld gevoed en voor altijd in stand gehouden worden. ■

Hebben wij de volledige Bijbel?

De Bijbel is samengesteld uit 66 geïnspireerde boeken. Maar in sommige Bijbels zijn nog zeven andere boeken opgenomen, die „de apocriefen” genoemd worden. Zijn deze toegevoegde boeken door God geïnspireerd? Bestaan er z.g. „verloren” bijbelboeken?

door Herman L. Hoeh

JEZUS HEEFT onvoorwaardelijk vastgesteld dat „de hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar MIJN woorden zullen *geenzins* voorbijgaan” (Matth. 24:35; Markus 13:31; Lukas 21:33).

Heeft Jezus deze belofte gehouden? Is de VOLLEDIGE Bijbel voor ons mensen van vandaag bewaard gebleven? Of heeft Christus hierin gefaald?

Petrus werd geïnspireerd te schrijven: „Maar het Woord des Heren *blijft in der eeuwigheid*” (1 Petrus 1:25).

Dit zijn GODDELIJKE, onverbrekelijke beloften! De God die niet kan falen heeft beloofd dat Zijn Woord niet vergaan zou. Maar hoe weten we uit welke boeken Zijn Woord is samengesteld?

Wie vormt het UITEINDELIJKE GEZAG dat bepaalt welke boeken het geïnspireerde Woord van God zijn? Wie zijn de bewaarders ervan? Heeft God het aan ieder persoonlijk overgelaten (of aan een bepaald *kerkgenootschap*) om voor zichzelf uit te maken welke boeken geacht worden het „geïnspireerde Woord van God” te zijn?

Toegevoegde boeken?

Eén religieuze groep beweert in haar publikaties dat de Bijbel „haar

boek” is. Zij beweert dat zij alléén het gezag heeft te bepalen welke boeken in zowel het Oude als in het Nieuwe Testament behoren — dat *zij alléén* gebruikt wordt om de Bijbel te bewaren.

Zij geeft openlijk toe dat het uitsluitend op háár gezag is dat de apocriefe boeken — zeven boeken en gedeelten van twee andere — aan het Oude Testament zijn toegevoegd en dat deze verschenen zijn in de bijbelvertalingen van enige andere richtingen.

Is de een of andere zich christelijk noemende kerk het instrument dat Christus gebruikt om te bepalen welke boeken geïnspireerd zijn en welke niet? Heeft God aan mensen het gezag gegeven deze bindende beslissing voor de christelijke wereld te maken?

Zijn deze toegevoegde boeken wérkelijk geïnspireerd? Hebben Jezus en de apostelen ze ooit erkend — eruit geciteerd? Hebben zij ze *goedgekeurd*?

U kunt deze in sommige bijbelvertalingen aantreffen. Het zijn: „Tobias”, „Judith”, „Wijsheid”, „Ecclesiasticus”, „Baruch” en 1 en 2 „Makkabeeën”. Behalve deze zeven boeken zijn er nog 107 verzen aan het eind van het boek Esther toege-

voegd. In het midden van het derde hoofdstuk van het boek Daniël is ingelast „het gezang van de drie mannen in het vuur” en aan het eind van het boek Daniël is een 13e hoofdstuk „Susanna en de ouderlingen” en het 14e hoofdstuk „Bel en de draak” toegevoegd!

In oudere uitgaven van sommige Bijbels verschenen zelfs nog andere apocriefe boeken.

Is de Bijbel zonder deze toevoegingen onvolledig? Of zijn het menselijke toevoegingen die niet gerechtvaardigd zijn, erin gezet door mensen die geen goddelijk gezag bezaten?

Vanwaar de naam „apocriefen”?

Waarom worden deze toegevoegde boeken de „apocriefen” genoemd? Wat betekent het woord *apocrief*? Het komt van het Griekse woord *apokrupto* dat „geheim houden” betekent. Met andere woorden deze boeken werden niet openlijk aan de gemeenschap gegeven. Het waren *mystieke* boeken!

Maar deze zeven toegevoegde boeken en vier andere hoofdstukken of secties zijn feitelijk *slechts enkele* van de vele honderden legendarische boeken die gewoonlijk de „apocriefe geschriften” worden genoemd. Er waren tientallen oude apocriefe of

onechte „evangeliën”, „handelingen”, „brieven” en „apocalypsen”. Er zijn titels onder zoals „Het evangelie volgens de Egyptenaren”, „Het evangelie van de geboorte van Maria”, „De handelingen van Petrus”, en „De apocalypse van Maria”.

Tussen 200 v.Chr. en 100 n.Chr. verschenen er onder de joodse Essenen eveneens vele apocriefe werken, zoals „De opnemings van Mozes”, „De hemelvaart van Jesaja”, „3 en 4 Ezra”, „Het testament van de twaalf patriarchen”, „Het testament van Abraham”, „Het boek Henoch” en nog veel later verscheen een ander frauduleus werk: „Het boek des oprechten”.

Vele van deze werken zijn zo fantastisch — het bedrog lag er zo duidelijk op — dat ze noch door de joden, noch door de katholieken en protestanten ooit aanvaard zijn. De meeste ervan zijn frauduleus, opzettelijk geschreven zogenaamd door beroemde mannen ten einde het een of andere *mysterieuze*, verborgen dogma de kerk binnen te smokkelen. Let erop dat de zeven toegevoegde boeken die in sommige bijbeluitgaven worden aangetroffen, toegeschreven worden aan Salomo, Baruch en Jeremia — dat de ingelaste hoofdstukken toegeschreven worden aan Esther en Daniël, aan Sadrach, Mesach en Abednego. Werden deze toevoegingen werkelijk door deze personen samengesteld? Of is het allemaal bedrog?

Onechte geschriften werden voorzegd

Paulus waarschuwde de Thessalonicenzen: „Dat gij niet haastelijk bewogen wordt van verstand, of verschrikt, noch door geest, noch door woord, noch door zendbrief, *als van ons* geschreven... Dat u niemand verleide op enigerlei wijze...” (2 Thess. 2:2-3). Ziet u dat? Binnen enkele maanden nadat Paulus Thessalonica bezocht had, trachtten valse leraren de christenen te bedriegen door het schrijven van onechte brieven in de naam van de apostel Paulus. Wekt het dan enige verwondering dat heel de wereld in die tijd overstroomd werd door onechte, apocriefe, pseudo-bijbelse werken?

Sla nu Jeremia 23 op en lees wat voorzegd werd dat ook in oudtestamentische tijden zou gebeuren. Begin

met vers 32: „Zie, Ik zal de profeteerders van *leugenachtige* dromen! luidt het woord des Heren, die zij vertellen om mijn volk te misleiden door hun leugens... Ik heb hen niet gezonden en hun geen opdracht gegeven; zij zijn dit volk niet van het minste nut, luidt het woord des Heren” (N. Vert.).

Lees ook vers 25 en 26: „Ik heb gehoord wat de profeten zeggen, die in mijn naam vals profeteren: Ik heb gedroomd, ik heb gedroomd! Tot hoelang? — is er iets in het hart van de profeten, die leugen profeteren en profeten zijn van de bedriegerij van hun hart...?”

Begrijp dit goed! Volgens de profetieën zouden er stortvloed van onwaarachtige gezichten, dromen en valse profetieën zijn om de mensen te bedriegen. Hoewel deze frauduleuze geschriften „in de naam des Heren” kwamen, waren ze niet van de Heer. De meeste zijn verdwenen en verloren gegaan. Maar enkele ervan zijn gebleven.

Aan wie had God, te midden van deze stroom van frauduleuze, bedriegelijke geschriften, *Zijn gezag gegeven om VOOR ALTIJD te bepalen welke de geïnspireerde boeken van de Bijbel waren en deze te bewaren?* Werd het aan ieder persoonlijk overgelaten, of aan een bepaalde kerkelijke richting?

„Aan de Jood”

Lees het geïnspireerde antwoord van Paulus in Romeinen 3:1-2: „Welk is dan het voordeel van de Jood? Of welk is de nuttigheid der besnijdenis? Vele in alle manier; want dit is wel het eerste, dat HUN de Woorden Gods zijn toebetrouwd.”

Aan wie waren de Woorden van God, de Bijbel, in oudtestamentische tijden toebetrouwd? Aan een kerkelijke richting? Of werd het aan de mensen zelf overgelaten? Nee! *Het werd aan de joden toebetrouwd. Het werd aan hún zorg toevertrouwd!*

Let nu eens op Handelingen 7:37-38: „Deze is de Mozes, die tot de kinderen Israëls gezegd heeft: De Heer, uw God, zal u een Profeet verwekken uit uw broederen, gelijk mij; Die zult gij horen. Deze [Mozes] is het, die in de vergadering des volks in de woestijn was met de Engel [of Boodschapper — Jezus Christus], Die tot hem [Mozes] sprak op de berg Sinaï, en met onze vaders; welke DE LEVENDE

WOORDEN ONTVING, OM ONS DIE TE GEVEN.” De oudtestamentische woorden werden aan de vergadering — gemeente of kerk — in de woestijn gegeven — aan de oudtestamentische Kerk. Het werd niet aan ieder persoonlijk overgelaten.

Hoewel zij aan de Kerk in de oudtestamentische tijd waren toebetrouwd, moesten ze voor ons gegeven — *bewaard* — worden. Petrus werd geïnspireerd om over de profeten te schrijven: „Hun werd geopenbaard, dat zij niet zichzelf, maar u *dienden* met die dingen, welke u thans verkondigd zijn bij monde van hen, die... u het Evangelie hebben gebracht...” (1 Petrus 1:12, N. Vert.). God heeft Zijn profeten geïnspireerd Zijn boodschap aan de oudtestamentische Kerk te richten. God kende Zijn bestuur aan die Kerk toe. Die Kerk werd bij goddelijk decreet verantwoordelijk gesteld *Zijn Woord voor altijd* te bewaren.

Hier volgt het getuigenis van Jezus zelf aangaande wie in die Kerk met gezag bekleed was: „Toen sprak Jezus tot de scharen en tot Zijn discipelen, zeggende: *De schriftgeleerden en de Farizeeën zijn gezeten op de stoel van Mozes; daarom, al wat zij u zeggen dat gij houden zult, houdt dat en doet het; maar doet niet naar hun werken; want zij zeggen het, en doen het niet*” (Matth. 23:1-3). God bevestigde door Mozes Zijn bestuur in Zijn Kerk — de oudtestamentische Kerk. In de dagen van Jezus zaten de *Farizeeën en de schriftgeleerden* op de stoel van Mozes en bezaten zijn gezag.

En wat was de plicht van de schriftgeleerden? Het Woord van God te bewaren, dit te kopiëren en van generatie tot generatie te reproduceren. De Farizeeën waren verantwoordelijk voor het bestendig *voorlezen* van de Schriften in de synagogen.

Deze leiders mogen niet oprecht van hart geweest zijn; *toch zei Jezus dat zij het gezag hadden.* Zij werden, ondanks zichzelf, door God gebruikt om Zijn Woord te bewaren.

Jezus erkende nogmaals onvoorwaardelijk hun gezag toen Hij in Mattheus 5:18 zei: „Want voorwaar zeg Ik u: TOTDAT de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er *niet één jota noch één tittel van de wet voorbijgaan*, totdat het alles zal zijn geschied”. Hij zette het weer uiteen in

Lukas 16:17: „En het is lichter, dat de hemel en de aarde voorbijgaan, dan dat een tittel der wet valle”. De joden bewaarden *iedere letter* van Gods Woord. Jezus zei dat er niet één ontbrak. En als er niet één letter ontbrak, dan ontbrak er zeker geen enkel boek!

Maar wáár was het centrum van gezag in de joodse wereld? Berustte het gezag in laatste instantie bij de joodse schriftgeleerden in Egypte, in Babylon of in Rome? Waar was het centrale gezag waar de oudtestamentische Kerk zich op verliet?

Jeruzalem was het centrum

Iedere Kerk heeft een hoofdzetel. In de oudtestamentische Kerk stond God toe dat Zijn bestuur vanuit een centraal punt werd uitgevoerd: „Wanneer een zaak aan het gericht voor u te zwaar zal zijn ... zijnde *twistzaken* in uw poorten [dit kon onenigheid inhouden over welke boeken de geïnspireerde boeken van de Bijbel waren], zo zult gij u opmaken, en *opgaan naar de plaats, die de Heer, uw God, verkiezen zal*; en gij zult komen tot de Levietische priesters, en tot de rechter, die in die dagen zijn zal; en gij zult ondervragen, en zij zullen u de zaak des rechts aanzeggen. En gij zult doen naar het bevel des woords, dat zij u zullen aanzeggen, van diezelfde plaats, die de Heer verkiezen zal, en gij zult waarnemen te doen naar *alles, wat zij u zullen leren*” (Deut. 17:8-10).

De hoofdzetel was de plaats die God koos. Waar was die? Sla Psalm 78:67-68 eens op: „Doch Hij [de Heer] verwierp de tent van Jozef, en de stam van Efraïm verkoos Hij niet. Maar Hij *verkoos de stam van Juda*, de berg Sion, die Hij liefhad.”

Hoewel God Zijn openbaring aan de gehele oudtestamentische Kerk gaf — aan alle stammen van Israël — verkoos Hij toch de ene stam van Juda — de joden — boven al die andere stammen. Daarom zei Paulus in Romeinen 3 dat het de joden waren — het Huis van Juda — niet de andere stammen — aan wie de openbaring van God was toebedrouwd.

Maar waar was de hoofdzetel van de stam van Juda? Vers 68 van Psalm 78 zegt: „de berg Sion” — *waar Jeruzalem is*. In de tijd dat de natie

Israël zich van de stam van Juda afscheidde, lezen we in 1 Koningen 11:13: „Doch Ik zal het gehele koninkrijk niet afscheuren; één stam zal Ik uw zoon [de zoon van Salomo] geven, om Mijns knechts Davids wil, en om JERUZALEMS wil, *dat Ik verkoren heb*”.

Nu hebben we dus de juiste Kerk — de oudtestamentische Kerk; de juiste stam — Juda, de joden; de juiste plaats — Jeruzalem; de juiste leiders — de schriftgeleerden en Farizeeën. Daar moeten we dus naar zien wat het gezag betreft, dat bepaalt welke boeken tot het „Oude Testament” behoren. Dit was dus de enige plaats op aarde waar God toezag op het bewaren van Zijn Woord — het Oude Testament. Bevonden de apocriefen zich onder de Heilige Schrift die door deze schriftgeleerden te Jeruzalem bewaard werden?

Welke boeken werden er bewaard?

Jezus erkende het gezag van de schriftgeleerden en Farizeeën. In feite had Jezus, voor Hij naar de aarde kwam, *de schriftgeleerden en Farizeeën uitgekozen* in de stoel van Mozes te zitten en als de bewaarders van Zijn Woord op te treden. Christus is de „HEER” van het Oude Testament wiens bestuur de schriftgeleerden en Farizeeën bevolen waren uit te voeren. Let nu op *welke Schriften*, die de officiële goedkeuring van Zijn oudtestamentische Kerk droegen, door Christus erkend werden. Sla Lukas 24:44-45 eens op:

„En Hij [Jezus] zeide tot hen [de discipelen]: Dit zijn de woorden, die Ik tot u sprak, als Ik nog met u was, namelijk dat het alles moest vervuld worden, wat van Mij geschreven is IN DE WET VAN MOZES, EN DE PROFETEN, EN PSALMEN.” De Schriften waren, volgens het getuigenis van Jezus, op de juiste wijze verdeeld in „de Wet, de Profeten en de Psalmen”. Deze drievoudige verdeling hebben de joden tot op de huidige dag onveranderd bewaard. De „Wet” bestaat uit de eerste vijf boeken van de Bijbel, Genesis tot Deuteronomium, De „Profeten” zijn Jozua, Richteren, 1 en 2 Samuël, 1 en 2 Koningen (de vroegere profeten) en Jesaja, Jeremia, Ezechiël en de twaalf „kleine” profeten (de latere profeten). En de derde

grote indeling van het Hebreeuwse Oude Testament — de „Psalmen” genoemd omdat het boek der Psalmen het eerste gedeelte van deze indeling vormt — bevat de Psalmen, Spreuken, Job, vervolgens de vijf kleinere boeken — het Hooglied van Salomo, Ruth, Klaagliederen van Jeremia, Prediker en Esther — gevolgd door Daniël, Ezra, Nehemia en — als een laatste samenvatting van het gehele Oude Testament — 1 en 2 Kronieken!

U kunt zien dat deze boeken die door de joden bewaard zijn precies dezelfde zijn als die u in de Statenvertaling en andere vertalingen van vandaag kunt aantreffen. (De andere volgorde van de boeken van het Oude Testament is het gevolg geweest van de recente invloed van de Latijnse Vulgaat op de vertalers.) *De apocriefen hebben nooit deel uitgemaakt van de geïnspireerde boeken van de Bijbel waaruit ons Oude Testament is samengesteld!*

Hier hebben we dus het absolute bewijs dat Jezus het gezag erkende van precies *hetzelfde aantal boeken als wij tegenwoordig in het Oude Testament hebben*. Er zijn slechts 39 geïnspireerde boeken waaruit het Oude Testament is samengesteld. Wij bezitten tegenwoordig het VOLLEDIGE Oude Testament.

Het is daarom bewezen dat de zeven toegevoegde apocriefen onecht zijn. Zij hebben nooit deel uitgemaakt van het Oude Testament dat de joden bewaarden. De apocriefe geschriften — de meeste zijn vervalsingen — zijn absoluut niet geïnspireerd. Sommige ervan, zoals 1 en 2 Makkabeeën, zijn historisch gezien betrekkelijk accuraat, hoewel zij elkaar zelfs op bepaalde punten tegenspreken.

In Jezus' tijd werden deze 39 afzonderlijke boeken van het Oude Testament dikwijls op 22 rollen bijeengebracht zoals we in Josephus lezen: „Want wij [de joden] hebben geen ontelbare menigte van boeken onder ons die elkaar tegenspreken en niet met elkaar overeenstemmen, maar slechts 22 boeken, die de optekeningen bevatten van al de voorbijgegangene tijden; waarvan terecht geloofd wordt dat ze van goddelijke oorsprong zijn” (Flavius Josephus, *Tegen Apion*, boek 1, afd. viii).

(wordt voortgezet)

Waarom zo'n groot verschil tussen dierlijk brein en

MENSELIJK VERSTAND?

door Robert L. Kuhn

IN DE VOORGAANDE afleveringen van deze serie hebben wij aange-
toond dat het menselijke verstand
VERRE superieur is aan de voort-
brengselen van het dierlijke brein,
maar ook het feit dat de menselijke
hersenen NAUWELIJKS boven die
van het dier staan — en dat er dus
zonder enige twijfel een *niet-fysieke*
component in het spel moet zijn die
de menselijke *hersenen* omvormt tot
het menselijke *verstand*.

In het thans voor u liggende
augustusnummer proberen wij de
betekenis van dit alles te vinden en
beginnen wij de ultieme vraag te
beantwoorden: wat is de mens?

IS DE MENS uitsluitend fysiek —
alleen maar een dier?

Of is hij iets meer, en beschikt
hij over een niet-fysiek bestanddeel?

De vraag is van fundamenteel
belang, want als de mens alleen maar
fysiek is, dan moet de mensheid
fysieke, dus materiële oplossingen
voor haar materiële problemen
trachten te vinden voordat het te laat
is. (Maar materiële oplossingen blij-
ken *niet* goed te werken en het is nu
al bijna te laat.)

Als de mens daarentegen *niet*
uitsluitend fysiek is, en als hij *wel*

over een niet-fysiek bestanddeel be-
schikt, dan moet de mensheid niet-
materiële oplossingen vinden voor
haar niet-materiële problemen. En let
wel: veel van haar veronderstelde
materiële problemen zouden dan in
werkelijkheid niet-materiële proble-
men zijn. (Bedenk dat *materiële*
oplossingen nooit in staat zullen zijn
niet-materiële problemen te helpen
overwinnen — onverschillig hoeveel
geld en geestelijke inspanning eraan
bestede worden.)

Wat zijn wij? Alles draait om deze
kernvraag.

In deze serie over het verschil
tussen dierlijk brein en menselijk
verstand hebben wij ons *niet* zo maar
wat beziggehouden met „enkele inter-
ressante vraagstukken der psychologie
en fysiologie”. Wat wij gedaan
hebben is onszelf te confronteren met
de fundamentele kwestie van het
menselijke bestaan!

Het „lichaam/geest-probleem”

Tal van lezers zullen intussen
hebben onderkend dat wij hier pro-
beren een der belangrijkste filosofische
grondvragen van al het mense-
lijk denken op te lossen.

In de loop van zijn gehele geschie-
denis heeft het lichaam/geest-pro-

bleem twee traditioneel aanvaarde
oplossingen gekend:

1. *Het dogma van het materia-
lisme,*
2. *De doctrine van de onsterfelijk-
heid der ziel.*

Geen twee theorieën kunnen meer
uiteenlopen dan deze twee tegenge-
stelde wijzen van denken — ook al
tellen beide heel veel aanhangers in
heel de ontwikkelde wereld. In de
historische strijd tussen evolutionaire
wetenschap en de traditionele religie
blijft de controverse tussen materia-
lisme en onsterfelijke ziel dé klassieke
confrontatie.

Iedereen heeft zijn of haar eigen
mening. En u heeft de uwe. Maar
miljoenen mensen, waaronder duizen-
den geleerden, verdedigen vurig een
mening die *tegenovergesteld* is aan de
uwe. U vindt dat *zij* irrationeel
denken. En zij vinden *u* irrationeel.
Iemand moet dus ergens ongelijk
hebben.

Waarom zouden WIJ het weten?

Wij hebben u gehoord. Het is een
eerlijke vraag, die een rechtstreeks
antwoord verdient: „Waarom zouden
wij, van Ambassador College en van
het tijdschrift *De ECHTE WAARHEID*
zo stoutmoedig mogen zijn, aan-

spraak te maken op het recht de uiteindelijke vraag omtrent het wezen van het *verstand* en de *mens* te beantwoorden, waar duizenden geleerden en denkers in eeuwenlang zoeken niet in geslaagd zijn die antwoorden te vinden?"

Allereerst een antwoord ter zijde: als onze generatie de ultieme antwoorden op de vragen waar het hier om gaat NIET vindt, zal geen enkele andere generatie ooit nog de kans krijgen.

En nu het op logica rustende antwoord: onze tijd is getuige geweest van een gigantische explosie van technische informatie. Daar komt bij dat de boeien van de traditie zijn geslaakt. Wij hebben nu de volle vrijheid om werkelijk origineel te denken. Het is binnen dit raam dat wij het probleem van lichaam/geest — de ultieme vraag van het menselijke bestaan — proberen op te lossen.

Het kan worden opgelost door de nieuw ontdekte fysieke feiten van het huidige hersenonderzoek te combineren met de onlangs ontdekte niet-materiële waarheden van de Bijbel.

Het huidige hersenonderzoek en de Bijbel hebben althans één ding gemeen: hun belangstelling geldt primair de mens — dat wil zeggen het deel boven de hals. Maar van dit punt af verschillen de twee terreinen zó radicaal als binnen de grenzen van het menselijk weten mogelijk is. Dat is de reden waarom een kruisbestuiving tussen deze twee terreinen op Ambassador College zo vruchtbaar gebleken is.

Eerst in de laatste jaren heeft een dergelijke paring van neurologische wetenschap aan bijbelse theologie een levensvatbaar nageslacht kunnen opleveren. Slechts zeer onlangs hebben de diverse universitaire disciplines die aan het hersenonderzoek te pas komen de volledige informatie verkregen die vereist is om het menselijke verstand op de juiste wijze te evalueren. En, wat misschien nog belangrijker is, eerst kort geleden is het simpele begrip van wat de Bijbel in feite zegt bevrijd geworden van de beperkende dogma's en de versluierende mythen van de traditionele godsdiensten — hetgeen een vereiste is als de bijbelse theologie tot een juiste evaluatie van het menselijke verstand wil komen.

Hersenonderzoek voor het menselijke brein.

Bijbelse theologie voor het menselijke verstand.

Veroordeel dit huwelijk niet bij voorbaat.

Stel het op de proef.

Terugblik en overzicht

In de voorgaande artikelen zagen wij dat de werkzaamheden van het menselijke hersenen een geloofwaardig hoger staan dan de activiteit van de dierlijke hersenen, maar tevens dat in tegenstelling hiermee de anatomie, fysiologie en biochemie van de menselijke hersenen slechts heel weinig gecompliceerder zijn dan bij de hersenen van walvis, dolfin en mensaap het geval is.

Hoe kan deze schijnbare tegenstrijdigheid worden verklaard? Alleen met het besef dat het menselijke verstand inderdaad een *niet-fysiek* bestanddeel bevat!

Er zijn eenvoudig geen andere verklaringen voorhanden! Als de menselijke hersenen een geloofwaardige fysiologische verklaring zouden opleveren — een bepaalde structuur, functie of mechanisme die *niet* in het dierlijke brein wordt aangetroffen — zouden de materialistische georiënteerde geleerden deze bevindingen dan niet onmiddellijk wereldkundig gemaakt hebben? Om daarmee hun bewering te staven dat mensen voor 100% fysieke wezens zijn? Maar zij hebben dat niet gedaan — omdat zij dat niet kunnen.

Natuurlijk hebben evolutionair denkende theoretici er lange tijd behagen in geschept op de kennelijke overeenkomsten tussen de hersenen van mensen en die van mensapen te wijzen — ter bevestiging van hun overtuiging dat beide aan één en dezelfde oerbron zijn ontsproten. Het is in de hoogste mate ironisch dat waar zij *in werkelijkheid* op gestuit zijn, de belangrijkste wetenschappelijke waarneming van de geschiedenis is — *een waarneming die onweerlegbaar aantoont dat er in de menselijke geest een niet-fysieke component moet bestaan*. Zonder deze niet-materiële factor zou de mens niet meer kunnen zijn dan een „super-mensaap”, of een „super-dolfijn” — net zoveel intelligenter dan een normale chimpansee

(Zie verder pagina 14)

Materialistische

IN ONZE vorige artikelen hebben wij aangetoond dat het menselijke verstand een niet-fysieke component moet bezitten. Maar de stelling van het materialisme dat het menselijke verstand volledig verklaard kan worden door de *hersenen en niets meer* — zonder enige niet-fysieke component — kan worden ontwikkeld tot een uiterst gecompliceerde filosofische redenering.

Een aantal materialistische argumenten klinken vrij redelijk, andere nogal diepzinnig en de overige lachwekkend. Toch moeten ze allemaal beantwoord worden. Op een later tijdstip zullen wij een gedetailleerde analyse publiceren van de argumenten van het materialisme en van onze tegenargumenten. Voor het ogenblik kunnen wij volstaan met het volgende korte begrip.

Argument 1: Bezwaar tegen het feit dat wij de verhouding intrinsieke hersenschors/totale hersenschors hanteren als de kritieke factor die beslissend is voor het peil van hogere mentale activiteit.

Teegenargument: Deze verhouding is niet door „ons” bedacht, maar wordt gehanteerd door de meeste deskundigen. Bovendien hebben wij gewezen op meer dan *twintig andere criteria* die allemaal tot dezelfde conclusie leiden.

Argument 2: Bezwaar tegen het feit dat wij willekeurige criteria hanteren voor het vaststellen van het peil van hogere mentale activiteit.

Teegenargument: Hedendaagse research is bekend met alle fundamentele anatomische structuren, fysiologische functies en biochemische mechanismen waardoor het brein functioneert. Niets „radicaal nieuw” kan ooit in het menselijke brein ontdekt worden dat niet eveneens aanwezig is in de hersenen van de chimpansee of dolfin.

Argument 3: Wij kennen dus alle relevante criteria van de breinfunctie, maar mogelijk weten wij daaromtrent nog niet *genoeg*.

Teegenargument: Toegegeven, wij moeten nog veel aan de weet komen. Maar de elektronenmicroscop heeft de neuroanatomie in staat gesteld hersendetails van 1 miljoenste cen-

tegenwerpingen weerlegd

timeter te bestuderen en met de oscilloscoop hebben de neurofysiologen elektrische spanningen van 1 miljoenste volt kunnen meten. En er is absoluut niets gebleken van fundamentele verschillen tussen menselijke en dierlijke hersenen.

Argument 4: Bezwaar tegen het feit dat wij *lineaire* voorstellingen hanteren — in het licht van de *niet-lineaire* relaties die er naar verwachting in gecompliceerde systemen bestaan.

Tegenargument: Alle lineaire voorstellingen waren slechts bedoeld om een *kwalitatief beeld* te geven, niet om een kwantitatief bewijs te leveren. Het ging niet om de relatieve verhouding tussen de diverse zoogdieren, maar om de relatieve verhouding tot de mens. Alleen de mens wijkt van de curve af — alleen zijn grafiek verschilt van die van alle zoogdieren bij de vergelijking van mentale activiteit met herseninhoud.

Argument 5: Een analogie met de kritieke massa die vereist is voor atoomsplitsing, waarbij een nauwkeurig bepaalde hoeveelheid en verhouding van U^{235} een paar kilo ogenschijnlijk inert uranium tot een nucleaire explosie brengt. Bij deze analogie neemt de materialist aan dat alleen bij de mens de hoeveelheid en de verhouding van de intrinsieke hersenschors voldoende groot is om een „kritieke massa” te vormen, en dat derhalve slechts bij de mens de resulterende *psychologische* explosie van zelfbewustzijn en scheppend intellect kan voorkomen.

Argument 6: De theorie dat „een klein verschil een heleboel verschil kan maken” — of, korter gezegd, de „drempeltheorie”. (Argumenten vijf en zes, in samenhang gebruikt, vormen in de materialistische leer de meest gehoorde tegenwerping tegen het bestaan van een niet-fysieke geestelijke hersencomponent.)

Tegenargument: Argumenten vijf en zes, ontsproten uit redeneren in een kringetje, kunnen niet met kracht weerlegd worden. (Dit behoeft nauwelijks verbazing te wekken, aangezien zij met dit speciale doel voor ogen werden ontwikkeld.) Wat wij *wel* kunnen demonstreren

zijn de enorme verschillen in brein-omvang (en dus in hoeveelheid hersenschors). Het menselijke brein kan variëren van 900 tot ruim 1800 gram; dat van de mensaap van 25 tot 240 cm^3 en het brein van de cetacea (dolfijn, walvis) van 450 gram tot 8,6 kilo — *dit alles zonder enig hieruit voortvloeiend verschil in denken of gedrag.*

Maar de stootkracht van ons tegenargument moet zich richten op de motivering en de methode volgens welke de materialisten tot hun argumenten gekomen zijn. Zie maar hoe zo'n redenatie in een kringetje te werk gaat: de materialist begint met een onderzoek van het menselijke brein om een opstelling te maken van de karakteristieken waardoor dit zich onderscheidt. Vervolgens neemt hij aan dat deze (zeer minimale) verschillen *op zichzelf* de oorzaak zouden zijn van het totale menselijke denken, „indien” deze ook bij het dier gevonden zouden worden. Dan „ontdekt” hij dat alleen het menselijke brein deze zeer minimale verschillen vertoont. Tot besluit van zijn redenatie in een cirkel, gaat de in het nauw gebrachte materialist nu maar de conclusie trekken dat „het te verwachten is dat alleen menselijke wezens de grootste mentale activiteit tentoonspreiden”. Je reinste redeneren in een kringetje! De materialist heeft in het geheel niet bewezen dat zeer geringe fysiologische verschillen de verklaring kunnen zijn van het enorme verschil in prestatie tussen het dierlijke en het menselijke brein.

Argument 7: Een bijzondere toepassing van de theorie van naar voren tredende evolutie.

Tegenargument: Naar voren tredende evolutie berust op „fysiek mysticisme” ter vervanging van een niet-fysieke hersencomponent.

Argument 8: Bezwaar tegen het feit dat wij de wetenschappelijke methode toepassen om tot een conclusie te komen die buiten het terrein van de wetenschap ligt.

Tegenargument: De wetenschappelijke methode is eenvoudig niets anders dan een systeem voor het logisch analyseren van de juiste

gegevens. En het bestaan van een niet-fysieke werkelijkheid ligt niet buiten het terrein van de wetenschap; het is eerder de conclusie waarheen wetenschappelijk onderzoek wijst.

Argument 9: Bezwaar tegen onze bewering, problemen die ontstaan uit een uitsluitend fysieke verklaring van de menselijke geest te kunnen oplossen door er andere problemen bij te halen die ontstaan uit een beweerde niet-fysieke verklaring van het menselijke verstand.

Tegenargument: Wij geven toe dat het invoeren van een niet-fysieke component van het menselijke verstand vele nieuwe vragen oproept. Maar dat deed de atoomtheorie ook, evenals het eertijds vergezochte idee dat de aarde toch niet het middelpunt van het heelal was. Nieuwe waarheden verruimen onze horizon.

Argument 10: Het excuus van „tijdelijke onwetendheid” voor 's mensen begrip omtrent wat nu eigenlijk „het fysieke” is.

Tegenargument: Hier wordt een „nieuwe fysieke component” handig in de plaats geschoven van de bijbelse „niet-fysieke component”. De moderne fysica heeft echter zoveel begrip van de aard van massa en energie dat het onmogelijk lijkt, de grenzen van „het fysieke” voldoende te verruimen. Het is evenwel logischerwijs onmogelijk het argument te weerleggen „dat er in de toekomst een alternatieve verklaring zal worden gevonden”!

Wij vragen dus: welke empirische waarneming, welk experimenteel resultaat of welke theoretische deductie zou ooit de materialist ervan kunnen overtuigen dat hij ongelijk heeft met *onverschillig welk* van zijn argumenten? Geen enkele! De materialist heeft lang moeten zwegen om zijn „tegenbewijs/bewijs”-systeem van veronderstellingen op te bouwen, dat, tussen haakjes, op paranoïde obsessie lijkt, een systeem dat alle ongerijmdheden kan verdoezelen en dat rookgordijnen legt over elke twistvraag die kan opkomen over de realiteit van een niet-fysieke component van het menselijke verstand. ■

(Vervolg van pagina 12)
(of dolfijn), als een chimpansee (of een dolfijn) intelligenter is dan een kat.

Ik geloof dat er een fundamenteel mysterie in mijn bestaan is, dat uitstijgt boven elk biologisch relaas van de ontwikkeling van mijn lichaam (met inbegrip van mijn hersenen), de erfelijkheid en de door de evolutie bepaalde oorsprong ervan ... maar deze theorie [van de evolutie] faalt volkomen om mij een verklaring te geven van de oorsprong van de persoon zoals ik die in mijzelf ervaar, d.w.z. met een eigen zelfbewustzijn en met mijn geheel eigen persoonlijkheid. (Sir John Eccles, *The Human Mind*.)

De menselijke hersenen kunnen onmogelijk de verklaring zijn voor het bestaan van het menselijke verstand. Er moet een niet-fysieke component aan te pas komen. Er is geen andere uitweg.

Zijn er „onsterfelijke zielen“?

Het materialisme heeft het bij het verkeerde eind. Maar betekent dit dat er nu bij toverslag zoiets als een onsterfelijke ziel bestaat? Dat zou een drogreden zijn. Alleen omdat het Russische communisme fout is, moet daarom het Duitse nazisme goed geweest zijn?

De wereld heeft het materialisme en de onsterfelijkheid van de ziel eigenmachtig als de fundamentele alternatieven aanvaard voor het antwoord op de vraag: „Wat is de mens?“ Onder de druk van deze intimidatie heeft men plichtsgetroouw voor de ene, dan wel voor de andere opvatting gekozen — en zich vervolgens ernstig toegewijd aan het uitroeien van de „idiote opvattingen“ van hen die aan de andere kant stonden. Het is een belangwekkend schouwspel dat in diverse opzichten doet denken aan de „spelen voor het volk“ in het oude Rome: het amuseert de mensen en stompt tegelijkertijd hun geest af.

Maar zouden niet *beide* keuzen verkeerd kunnen zijn? (Zie bijgaande kaders.) Zouden misschien zowel het dogma van het materialisme als de doctrine van de onsterfelijke ziel deel kunnen uitmaken van een duivelse misleiding — een complot om de mensen te laten bekvechten over niets — in strijd met de waarheid en met onevenwichtige argumenten?

Zou het probleem van de verhou-

ding lichaam/geest misschien nog een *derde* dimensie hebben?

Een niet-fysieke realiteit

De mens is geneigd tot uitersten. En toen de moderne mens zich onttreed van de onsterfelijke ziel, sloeg hij, zoals te verwachten viel, naar het andere uiterste over en ontkende alles wat niet fysiek was. Maar ook *dit* is valse logica.

De bijbelse geschiedenis is vol van gebeurtenissen en profetieën die spotten met een uitsluitend fysieke verklaring: de plagen van Egypte, Ezechiëls duidelijke beschrijving van te voren van de specifieke manier waarop Tyrus verwoest zou worden, Daniëls verbazingwekkend ingewikkelde, profetische schets van de opeenvolgende geschiedenissen van de Babylonische, Perzische, Macedonische en Romeinse keizerrijken — en zo gaat het maar door.

Het bestaan van een niet-fysieke realiteit kan ook worden bevestigd door de duizenden mensen die melding hebben gemaakt van alle mogelijke soorten bovennatuurlijke fenomenen — gebeurtenissen die spotten met de natuurkundige wetten van ruimte, tijd, massa en energie — telepathie, helderziendheid, psychokinese, wondergenezingen, enz. Het staat vast dat veel van deze verhalen pure verzinsels zijn, in elkaar geflanst door klets-kousen, bedriegers, mallo-ten en charlatans. Een groot aantal andere kan worden bestempeld als illusies, hallucinaties, zelfbedrog en toeval.

Maar zijn ze dat *allemaal*? Dat schijnt verstandelijk nauwelijks aan te nemen. Bedenk wel dat het hier *niet* gaat om een soort „democratische beslissing“, waarbij meer dan 50% van alle bovennatuurlijke fenomenen echt moet blijken om het bestaan van een niet-fysieke realiteit aan te tonen. Als er slechts één gebeurtenis niet volkomen zou kunnen worden verklaard aan de hand van de wetten der fysica, zou de juistheid van ons betoog reeds volledig zijn aangetoond!

Dan zijn er de streng wetenschappelijke studies inzake ESP (de internationale vakterm voor „Extra Sensory Perception“ ofwel „buitenzintuiglijke waarneming“). De toetssteen voor deze baanbrekende onderzoekin-

gen ligt in hun statistische betrouwbaarheid, in de eerlijke opzet van de experimenten en in hun psychologische exactheid. Natuurlijk zijn er ESP-onderzoekers — met name de Russen — wier ideologische vooroordelen een natuurwetenschappelijke verklaring van psychische fenomenen noodzakelijk maken. Dr. Rhine heeft echter aangetoond dat de ESP-verschijnselen hun betekenis niet verliezen wanneer de parameters van massa, ruimte en tijd sterk gewijzigd worden. En daar massa, ruimte en tijd de karakteristieke begrenzingen vormen van de fysieke wereld, en de ESP volkomen onafhankelijk is van deze drie factoren, concludeert Dr. Rhine:

Er bestaat geen enkele bevredigende verklaring voor ESP die uitsluitend op natuurkundige beginselen is gebaseerd ... er is geen enkele hypothese naar voren gebracht die de ESP-fenomenen als geheel op een natuurkundige basis zou kunnen verklaren ... [en] zelfs de meest toegewijde natuurkundige bevindt zich [ten aanzien van ESP] in het oeverloze moeras van een onoverkomelijke verstandelijke moeilijkheid.

De geest in de mens

Het niet-fysieke is reëel. Het bestaat echt. En de menselijke hersenen moeten over een niet-fysiek bestanddeel beschikken om het om te zetten in het menselijke verstand.

Maar wat *is* dat „niet-fysieke-bestanddeel-van-het-verstand“? Het is *niet* de legendarische onsterfelijke ziel. Maar wat dan wel? Hoe werkt het? Wat gebeurt ermee als je doodgaat?

Om nodeloze speculaties te voorkomen zullen wij dit niet-materiële bestanddeel „*de geest des mensen*“ noemen, waarbij wij het woord „geest“ in een niet-beperkende betekenis gebruiken, dat wil zeggen: alleen maar in de betekenis van iets dat van het fysieke verschilt, zonder dat wij daar verdere bijbetekenissen aan toekennen.

Welnu, de geest des mensen is die essentie die aan het fysieke hersenweefsel het vermogen tot denken verleent. Het is het middel, met behulp waarvan de mens de hem toegezegde „heerschappij“ over alle andere schepselen uitoefent (Gen. 1:26).

De geest des mensen is *niet* een ziel. *Los van de hersenen heeft deze geest absoluut geen eigen bewustzijn.* Job spreekt van een dergelijke geest: „... de geest, die in de mens is ... maakt hen verstandig” (Job 32:8).

Paulus vraagt: „Want wie van de mensen weet, hetgeen des mensen is [wat in hem omgaat], dan de geest des mensen, die in hem is?” (1 Cor. 2:11). Hier wordt eenvoudig gezegd dat zelfbewustzijn (in de betekenis van de bewustheid van het eigen denken, en niet slechts de gedachten op zichzelf) wordt opgewekt door de geest des mensen.

Zacharia maakt duidelijk dat de Eeuwige God van Israël „de geest des mensen in diens binnenste formeert” (Zach. 12:1, *N. Vert.*). Ook hier geen onsterfelijke ziel ... de „geest des mensen” en de „die” uit „diens binnenste” zijn afzonderlijke eenheden, waarvan de eerste „in” de laatste is gezeteld. Paulus bevestigt dat de „geest des mensen” „in” de mens is (1 Cor. 2:11). Dit betekent *niet* dat de mens een geest is, maar veeleer dat deze „geest” *in de mens huist*. Als iemand een knikker inslikt, is die knikker in hem. Maar wordt de mens daardoor een knikker?

Als wij niet oppassen zouden wij maar al te gauw kunnen gaan denken dat de geest des mensen *onafhankelijk* van diens hersenen over eigen bewuste gevoelens, gedachten en zelfbewustzijn beschikt. Maar dat zou volkomen onjuist zijn! De geest des mensen kan, uit zichzelf, *niet* voelen, *niet* denken, *niet* redeneren, *niet* weten. Het zijn de *hersenen* die deze taken vervullen. Maar om de exquisite kwaliteiten op te wekken die het wezen van het *menselijke verstand* uitmaken, moet aan de hersenen de geest des mensen toegevoegd worden.

Op welke manier? Wat en waar is het raakvlak tussen de geest des mensen en het menselijke brein? Dat wil zeggen: hoe kan de niet-fysieke geest des mensen verbinding krijgen met de fysieke hersenen en daarmee in wisselwerking treden? Deze vraag naar het wezen van het raakvlak of van de gemeenschappelijke grens tussen de geest des mensen en het menselijk brein is uiterst fundamenteel. Maar op het ogenblik zijn wij zelfs niet in staat te stellen dat er

(*Zie verder pagina 16*)

De dwaling van een onsterfelijke ziel

IS DE ziel onsterfelijk? Tot groot verdriet van de hedendaagse christenheid beweert de Bijbel precies *het tegengestelde*. In Genesis 2:7 „werd de mens tot een levende ziel”. Ezechiël wijst er *twee keer* op dat de ziel die zondigt zal sterven (Ezech. 18:4 en 20). Jezus zei nadrukkelijk dat zowel lichaam als *ziel vernietigd kunnen worden in de hel* (Matth. 10:28). Johannes verklaart dat geen moordenaar eeuwig leven blijvend in zich heeft! (1 Joh. 3:15.) En Paulus beaamt dat het loon van de zonde de dood is (Rom. 6:23).

„Maar”, werpen aanhangers van de traditionele religie tegen, „dood-zijn betekent een bewust eeuwig *leven* in de hel” — of die hel nu letterlijk een plaats is of een geestestoestand. Blijkbaar hebben zij niet gelezen — of willen zij niet erkennen — wat de Psalmist zei van de mens dat wanneer hij tot de aarde terugkeert, het met zijn plannen gedaan is (Psalm 146:4). Ook Salomo wordt genegeerd — hij zei: „*De doden weten niets*” (Pred. 9:5, *N. Vert.*).

Zitten wij hier misschien met een vertalingsprobleem? Geenszins. Het woord „ziel” is een vertaling van het Hebreeuwse woord *nefesj* of het Griekse woord *psuche*. Beide woorden betekenen letterlijk „adem” — en beide hebben betrekking op *ieder* ademend wezen, *dier* zowel als mens!¹

De bijbelse *ziel* betekent alleen maar het fysieke leven van zowel mens als dier. Salomo maakt dat overduidelijk: „Want het lot der mensenkinderen is gelijk het lot der dieren, ja, eenzelfde lot treft hen: gelijk dezen sterven, zo sterven genen, en allen hebben enerlei adem” (Pred. 3:19, *N. Vert.*)

Nefesj wordt ook gebruikt ter aanduiding van lijken — „dode nefesjen” of „dode zielen” (Lev. 21:1 en 11; Num. 6:6 en 11 enz.)

Zodoende betekent de bijbelse „ziel” *niets anders dan „het lichaam” — en het gaat helemaal dood.*

David was een man naar Gods hart (Hand. 13:22) en zal voor eeuwig vorst over Israël zijn (Ezech. 37:25). Als er iemand recht had op een onsterfelijke ziel in de hemel — aangenomen dat onsterfelijke zielen daar heen gaan — dan is het toch zeker wel David. Petrus vertelt echter in Handelingen 2:29 en 34 een heel ander verhaal: n.l. dat David én gestorven én begraven is en dat hij niet naar de hemelen is opgevaren. Dat was *na* de wederopstanding

Gustave Doré

Dantes versie van de hel.

van Christus, en meer dan 1000 jaar na de dood van David.

De uitdrukking „onsterfelijke ziel” komt *nergens* in de Bijbel voor — en er wordt ook *nergens* op gezinspeeld. Het is waar dat er meermalen sprake is van „wederopstanding der doden” — maar een „opstanding uit de dood” is *per definitie* alleen weggelegd voor *morsdode* personen en laat geen ruimte voor bewuste, onsterfelijke zielen die ergens ronddolen.

¹ *Nefesj* heeft betrekking op dieren in Genesis 1:20, 21, 24, 30, 2:19, 9:4 enz. en in Leviticus 11:10, 46 enz. *Psuche* heeft betrekking op dieren in Openbaring 8:9 en 16:3. *Nefesj* en *psuche* — de „zielen” van de Bijbel — doelen op *dierlijk* zowel als op *menselijk* leven! Er is hier geen sprake van onsterfelijke zielen.

De heidense oorsprong van de onsterfelijke ziel

ALS DE Bijbel dan niet over onsterfelijke zielen gewaagt, waar hebben de joods-christelijke godsdiensten die dan wel aan ontleend? De *Jewish Encyclopedia* geeft openlijk toe:

Het geloof dat de ziel blijft bestaan nadat het lichaam tot ontbinding is overgegaan, is... een veronderstelling... die nergens in de Heilige Schrift nadrukkelijk wordt onderwezen. Het geloof in de onsterfelijkheid van de ziel ontwaakte bij de joden door hun contact met de Griekse gedachtenwereld en hoofdzakelijk vanuit de filosofie van Plato, de belangrijkste exponent daarvan, die ertoe gebracht werd door Orphische en Eleusinische mysteriën waarin Babylonische en Egyptische opvattingen op vreemde wijze waren vermengd.

Plato is tevens de gezaghebbende bron voor de oudchristelijke „kerkvaders” (b.v. Origenes, Tertullianus) die, twee eeuwen na de dood van hun veronderstelde stichter, de eersten waren die de onsterfelijke ziel introduceerden in een christendom dat in versneld tempo een heidens uiterlijk aannam.

De meeste mensen hebben aangenomen dat de doctrines van het traditionele christendom uit de Bijbel afkomstig zijn. Maar vergelijk nu eens de hedendaagse leer van de onsterfelijkheid van de ziel met wat Plato schreef in de *Phaedo*:

... bewezen is dat de ziel onsterfelijk is, en derhalve onvernietigbaar... Geloven wij dat er zoiets bestaat als de dood? Natuurlijk. Kan die dan iets anders betekenen dan de scheiding van ziel en lichaam? Doodgaan is de voltrekking van deze scheiding, wanneer de ziel zelfstandig, los van het lichaam gaat bestaan, en het lichaam gescheiden wordt van de ziel. *Dat is de dood... De dood is niets meer dan de scheiding van ziel en lichaam.*

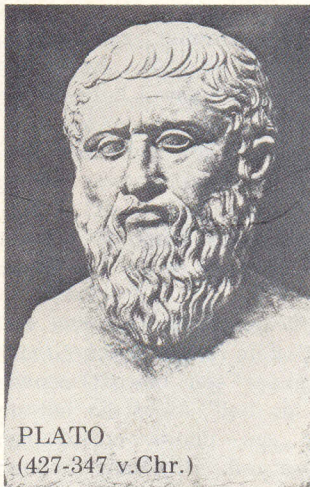
Het is interessant dat de leer van het materialisme en de leer van de onsterfelijkheid van de ziel beide hun eerste uitgewerkte verklaring vonden in de antieke Griekse filosofie — en dat dit op ongeveer hetzelfde tijdstip in de geschiedenis plaatsvond:

Materialisme — de pre-Socra-

tische filosofen, tijdens en vóór de 5e eeuw v.Chr. (voornamelijk Democritus), en de Stoïcijnen en Epicuristen in de 3e en het begin van de 4e eeuw.

Onsterfelijke ziel — Orphische mysteriën in de 6e eeuw v.Chr., Pindarus in de 5e en Plato in de 4e eeuw.

Plato hield het eerste uitgebreide

Scripta Mathematica

betoog ten bate van de leer der onsterfelijke ziel, terwijl slechts enkele jaren later het hoofddoel van Epicurus de afschaffing van Plato's dualisme tussen geest en materie was. Natuurlijk was geen van beide filosofieën van Griekse oorsprong. Beide kunnen worden teruggebracht tot Egypte. (In feite stamt de eerste vermelding van een onsterfelijke ziel helemaal uit de Hof van Eden, waar „de slang zeide tot de vrouw: gij zult geenszins sterven” Gen. 3:4, *N. Vert.*). Niettemin kwam de eerste, voor de moderne mens beschikbare, diepgaande verhandeling over zowel het materialisme als de onsterfelijkheid van de ziel uit Griekenland.

Dit „toevallig” samenvallen van tijd en plaats van oorsprong van materialisme en onsterfelijke ziel doet vermoeden dat wij eigenlijk niet met zulke gezworen vijanden te maken hebben — eerder, figuurlijk gesproken, met compagnons die wederzijds antagonisme veinzen, met partners die elkaar in werkelijkheid hand-en-spandienst verlenen bij het *bedriegen van de hele wereld.*

(*Vervolg van pagina 15*)

specifieke mechanismen bestaan met behulp waarvan de geest des mensen menselijke denkvermogens verleent aan de zenuwcellen van de hersenschors — laat staan dat wij deze mechanismen zouden kunnen isoleren. Wat wij wél kunnen is de resultaten van deze verbinding proef-ondervindelijk te toetsen, en dan op basis van de vastgestelde feiten onze redenering te vervolgen.

Mogelijk kan een analogie ons hierbij van nut zijn.

Een analogie

Wij kunnen de geest des mensen vergelijken met een blanco opnameband, en het menselijke brein met een bandrecorder. Geen van beide kan zonder de ander het menselijke verstand tot stand brengen.

De bandrecorder herbergt *alle* noodzakelijke machinerie en bedrading voor zijn specifieke taak: de weergave van klanken. Op overeenkomstige wijze bevatten de menselijke hersenen *alle* noodzakelijke structuren en circuits voor zijn rijk geschakeerde taken, dat wil zeggen: voor gevoel, geheugen, emoties, creativiteit enz.

Welnu, evenals de bandrecorder niets produceert zonder dat er een band doorheen loopt, is ook het menselijke brein in grote mate gehandicapt als de geest des mensen er niet mee verenigd is.¹

De opnameband draagt het vermogen tot geluidsheergave op de bandrecorder over, maar is tevens in staat magnetische indrukken die door de bandrecorder worden geleverd, vast te leggen en te bewaren. Op dezelfde wijze voorziet de geest des mensen de hersenen van het vermogen om een creatief intellect en een zelfbewuste persoonlijkheid te produceren, terwijl die geest des mensen tevens in staat is van de hersenen afkomstige indrukken vast te leggen en te bewaren.²

Bij het intreden van de dood is de „bandopname” van de geest des mensen compleet — zij bevat, op dat moment, alle nuances van leven, denken, persoonlijkheid en karakter die ons tot het strikt individuele menselijke wezen maakten dat wij zijn geweest. De „band” kan nu „in het archief worden geborgen”, totdat hij nodig is voor heractivering — een gebeuren dat in bijbelse terminologie

de „opstanding” wordt genoemd. Salomo, wiens geschriften korte metten maken met de fantasieën over een onsterfelijke ziel, zinspeelt op dit „opbrengen in het archief”:

„En het stof [de mens] wederkeert tot de aarde zoals het geweest is, en de geest [de „band” van de „geest des mensen”] wederkeert tot God die hem geschonken heeft” (Pred. 12:7, N. Vert.).

Nogmaals: bega niet de vergissing om deze „archieffband” een bewustzijn toe te kennen — die band is net zo min gelijk aan het eertijds levende individu als een in een doos opgeborgen geluidsband het vredige derde deel van Beethovens Negende Symfonie is. Ten einde die serene muzikale trillingen op die geluidsband te reconstitueren moet die band eerst in een bandrecorder worden aangebracht. Evenzo moet, om het actieve bewustzijn van een bepaald persoon te reconstitueren uit diens band van „de geest des mensen”, deze geest des mensen weer in een brein worden ingevoerd. Een gereorganiseerd brein en lichaam (hetzij geestelijk dan wel fysiek) zijn dus noodzakelijke toevoegingen die de band van de geest des mensen nodig heeft om het oorspronkelijke individu te reactiveren — of te doen *opstaan*.³

Het belang voor onze tijd

Wij worden niet langer geplaagd door het dogma van het materialisme. Ook worden onze gedachten niet langer ingeperkt door de doctrine van de onsterfelijke ziel. Wij zijn gewaagd met de vaste zekerheid van de *bijbelse „geest des mensen”*.

En het is in de arena van het voortbestaan der mensheid dat de geest des mensen een ontzagwekkende betekenis krijgt — omdat het pure feit van het bestaan van een geestelijke component in het menselijke verstand de fundamentele OORZAAK onthult die aan alle problemen van de mensheid ten grondslag ligt.

Overweeg nu eens wat de geest des mensen in feite betekent — n.l. dat de menselijke geest zich beweegt in het *geestelijke vlak*. En dat betekent GEESTELIJKE PROBLEMEN. De geest des mensen voegt aan het fysieke menselijke brein *geestelijke problemen* toe! (Het menselijke verstand en de uit haar resulterende geestelijke problemen zijn even rechtstreeks aan

elkaar gelieerd als het dierlijke brein en het daaruit resulterende instinct. En zo komt het dat terwijl het dierlijke brein in perfecte harmonie met de natuur blijft, het menselijke verstand op het punt staat de aarde totaal te verwoesten!)

Dit is het punt waar de hele zaak om draait — en de verklaring waarom de mensheid haar eigen vernietiging voorbereidt. Mensen hebben geestelijke problemen. Maar slechts MATERIËLE OPLOSSINGEN! En materiële (fysieke) oplossingen zijn eenvoudig niet in staat geestelijke problemen te helpen oplossen. Nooit!

Wij kunnen de hele toonladder van fysieke oplossingen van het ene uiterste tot het andere afwerken, zonder ooit iets te kunnen veranderen aan de futiliteit van het gebruik van fysieke middelen voor de oplossing van geestelijke problemen. Wij kunnen elke variatie kiezen, van kapitalisme tot socialisme, van conservatisme tot liberalisme, van isolacionisme tot internationalisme, van monarchie tot anarchie, van persoonlijke zelfstandigheid tot zekerheid van de wieg tot het graf, van invoerrechten tot ontwikkelingshulp — en het eindresultaat zal altijd hetzelfde zijn: ongelukkige mensen en een mensheid die op weg is naar haar zelfvernietiging.

Materiële middelen kunnen geen geestelijke problemen oplossen. Dat is de reden waarom de geest des mensen in het brandpunt van alle menselijke kennis moet komen te staan, want wij zijn nu voor het eerst in staat te begrijpen dat alle materiële moeilijkheden van de mensheid *veroorzaakt* worden door diepliggende *geestelijke complicaties*. Geen enkele *fysieke* krachtsinspanning — hoe kostbaar of gecompliceerd ook — zal ooit het geluk en het welzijn van het menselijk ras als geheel kunnen verhogen. Als wij ooit onze fysieke problemen willen oplossen en tot een uitbundig gelukkige wereld willen komen, moeten onze GEESTELIJKE problemen het *eerst* worden opgelost.

De geest des mensen is de sleutel tot de mens. Hij heroriënteert ons plotseling. Hij wijst ons de juiste weg. Hij zegt ons waarheen we ons moeten wenden willen we ooit op een vredige planeet wonen.

Geestelijke middelen zijn nodig om geestelijke problemen op te lossen. Als dit ene fundamentele punt beter werd

begrepen, zou de mens gedwongen zijn zich te realiseren dat de gehele structuur van zijn samenleving — van het regeren van naties tot het gedrag van kinderen — radicaal herzien moet worden vóórdat de mens eindelijk met vreugde bezig kan zijn aan vrede en vooruitgang te werken.

Er bestaat een dringende behoefte aan GEESTELIJKE oplossingen voor onze geestelijke problemen. Dat is wat het bestaan van de „geest des mensen” ons moet leren. ■

1 Hier laat de vergelijking ons een beetje in de steek. Een bandrecorder kan immers in het geheel geen geluid ten gehore brengen zonder geluidsband, terwijl de menselijke hersenen wel zouden kunnen functioneren zonder de geest des mensen.

2 Ook deze analogie gaat niet helemaal op. Terwijl in onze analogie alleen de opnameband de geluidsimpulsen registreert, zouden zowel de fysieke hersenen als de geest des mensen de geheugenimpulsen in de menselijke geest kunnen vastleggen.

3 Met behulp van een andere analogie kunnen wij de geest des mensen vergelijken met een chemische katalysator, en het fysieke menselijk brein met chemicaliën, die een bepaalde reactie kunnen ondergaan. De katalysator is op zichzelf inert, maar zal, wanneer hij in aanraking wordt gebracht met de juiste chemische stoffen ogenblikkelijk de zich afspelende chemische reacties gaan versnellen.

De vergelijking met de geest des mensen gaat volmaakt op. De geest des mensen vergroot en versnelt in hoge mate de normale functies van het fysieke (dierlijke) brein, zoals het denken, het gedrag, de intelligentie, het bewustzijn. Bovendien zorgt de geest des mensen voor het opwekken en versnellen van een grote verscheidenheid aan nieuwe mentale functies.

Natuurlijk is ook deze analogie niet volledig. Terwijl de chemische katalysator bij de uitoefening van zijn taak in een reageerbuis niet merkbaar verandert, ondergaat de geest des mensen bij het uitvoeren van zijn taken in het menselijke verstand zeer markante veranderingen — hij verandert zelfs zo sterk dat de geest des mensen feitelijk een volmaakte gietvorm wordt voor de wederopstanding van het gehele menselijke wezen, zelfs nog na duizenden jaren.

Hierboven is het boekje afgebeeld dat de weg naar succes in het algemeen uitstippelt. Als u nog geen exemplaar van DE ZEVEN REGELS VOOR SUCCES bezit, vraag het dan onmiddellijk aan. Het is gratis.

wat u kunt doen...

van pas komende tips voor U en UW GEZIN

● Ongevallen bij brand in huis

Brandongevallen in huis eisen jaarlijks tientallen slachtoffers en veroorzaken materiële schade die niet te schatten is! Het tragische van de zaak is echter dat 95% van deze brandongevallen thuis voorkomen kunnen worden! Hier volgen de voorzorgsmaatregelen die u kunt nemen om zulke brandongevallen tot een minimum te beperken en de kans te verkleinen zelf een slachtoffer van een brand te worden.

Door elektriciteit veroorzaakte branden

1. Controleer elk elektrisch apparaat op oude, beschadigde of verdroogde elektrische snoeren.
2. Leg nooit elektrische snoeren onder vloerkleden.
3. Controleer of zich achter uw koelkast, wasmachine, kachels en andere apparaten stofplukken of vet hebben opgehoopt die aanleiding tot brand kunnen geven.
4. Vermijd overbelasting van elektrische leidingen door niet te veel apparaten op hetzelfde stopcontact aan te sluiten.
5. Gebruik uitsluitend de voorgeschreven zekeringen en bevestig nooit een stukje koper in plaats van een zekering. Zekeringen vormen een beveiliging tegen brand en zijn bestemd om kortsluiting in de leidingen te voorkomen.
6. Leer kinderen niet aan elektrische snoeren te trekken, en geen potloden, vingers of andere voorwerpen in een stopcontact te steken.
7. Gebruik nooit water bij een brand die door elektriciteit is veroorzaakt. Gebruik een poeder- of schuimbrandblusapparaat.

Kachels, haarden en kooktoestellen

1. Laat nooit brandbare dingen zoals afval, meubels, speelgoed, oude poetsdoeken, vodden en brandbare vloeistoffen in de buurt van kachels, geisers, kooktoestellen en andere apparaten met een open vlam liggen. Laat geen pannedoekjes en dergelijke op uw fornuis liggen tijdens het koken.
2. Laat uw rookafvoerbuizen repareren zodra die verroest of gebarsten zijn.
3. Gebruik bij een open haardvuur een vuurscherm en eveneens een vonkenscherm van ijzergaas boven in uw schoorsteen om brandende splinters tegen te houden. Denk eraan dat brand kan ontstaan door een verwaarloosde, kapotte schoorsteen.
4. Houd zuiveringszout bij de hand bij het bakken en braden. Gebruik dat om in de pan geslagen vlammen te doven. Neem niet het risico ernstig verbrand te worden door een pan met brandend vet weg te dragen. Een goed

sluitend deksel of een broodplank kan ook goed dienen om de vlammen te doven.

Brandblusapparatuur: een tuinslang, lang genoeg om alle delen van het huis te bereiken — binnen en buiten — is een goedkoop maar waardevol brandblusapparaat. Een poeder- of schuimbrandblusser van 1 à 2 kilo beschermt tegen brandbare vloeistoffen en elektrische branden. Zuiveringszout kan de meeste bak- en braadbrandjes wel blussen.

Als er brand uitbreekt: Alle gezinsleden moeten zo vlug mogelijk de woning verlaten. Vluchtwegen moeten van tevoren worden gepland. Eenmaal buiten, moeten de gezinsleden weten waar er verzameld moet worden om appèl te houden.

Binnen een in brand staand huis of gebouw: Gebruik uw nuchter verstand en raak niet in paniek! En open niet zo maar een deur zonder eerst te proberen of die niet gloeiend heet is. Een gesloten deur zal bovendien als barrière dienen tegen rook en vlammen. Blijf laag bij de grond, waar de rookdichtheid geringer is. De meeste doden vallen bij brand door de verstikkende rook en niet door de vlammen zelf.

Vraag meer inlichtingen en adviezen aan de brandweerpost in uw buurt en bewaar het telefoonnummer dat u in geval van brand moet bellen binnen handbereik naast de telefoon.

● Geluidshinder: milieubederf thuis

Eén van de snel groeiende verontreinigers van de huidige maatschappij is *lawaai*. Geleerden waarschuwen ervoor dat het langdurig blootgesteld zijn aan lawaai van hoge intensiteit het gehoor kan beschadigen en de oorzaak kan zijn van geprikkeldheid, maagzweren, benauwdheid, geestesziekten en nog veel meer kwalen.

Daarbij is het lawaai *in huis* wel de ergste boosdoener. Als er tegelijkertijd huishoudelijke apparaten aan staan, kinderen schreeuwen bij het spelen en de radio en/of tv luid door de kamers schallen, dan kan „thuis” een erg onrustige, lawaaierige en onprettige omgeving worden.

Als u een nieuwe woning huurt of koopt, ga dan eerst na of die behoorlijk geluiddicht is gemaakt met isolering van geluiddempend materiaal. En vergelijk ook het geproduceerde lawaai van diverse apparaten voordat u tot aankoop overgaat. Een vrijwel geruisloze stofzuiger functioneert net zo goed als een lawaaierige — en is veel beter voor uw zenuwen.

DRIE STAPPEN naar een goed beheer van het GEZINSINKOMEN

door John E. Portune

HEEFT U zich wel eens afgevraagd waarom zoveel capabele en intelligente gezinnen met een toch behoorlijk ontwikkeld verantwoordelijkheidsbesef op de rand van een financiële catastrofe balanceren?

Het lijkt wel of de helft van de gezinnen uit uw omgeving door geldproblemen wordt bezocht. Financiële deskundigen vertellen ons dat zorg en onenigheid over de vraag hoe de eindjes aan elkaar moeten worden geknoopt, dikwijls de oorzaak zijn van echtscheidingen en van moeilijkheden tussen ouders en kinderen.

Behoort ook uw gezin tot die verbijsterde groep die het „goede der aarde” moet ontberen ofschoon het inkomen toch wel voldoende is? Zou u wel eens willen weten hoe u uit de schulden kunt komen? Vormen geldzorgen de grote ellende van uw bestaan? Voor mij persoonlijk was dat vroeger het geval.

Maar nú weet ik wat de drie voornaamste oorzaken van financiële zorgen in een gezin zijn. Léér die oorzaken kennen, elimineer ze ... en uw geldzorgen behoren tot het verleden!

Eerste bron van ellende: geen behoorlijke begroting!

Adviseurs voor gezinsbudgettering beweren dat de meeste gezinnen *niet*

in financiële moeilijkheden geraken als gevolg van een te gering inkomen. Volgens hen is het *onjuiste beheer* van het gezinsinkomen de bron van ellende.

Met deze kennis gewapend heb ik mensen op straat naar hun privé-begroting gevraagd. Dat leverde me de nodige verrassingen op.

Ik had verwacht dat heel wat mensen me zouden antwoorden dat ze nooit een begroting maakten. Maar zonder uitzondering zei iedereen met wie ik sprak, dat ze dit wél deden.

Maar waar ik spoedig achter kwam bij verdere navraag was het feit dat de doorsnee man of vrouw niet eens wist wat het opmaken van een budget is.

Om een voorbeeld te noemen: een dame gaf hoog op van de waarde van haar eigen begroting en legde me vervolgens uit hoe ze die had ingericht: „Ik heb álles in m'n hoofd. Natuurlijk zou het nog beter werken als ik alles opschreef en tevoren alle uitgaven vastlegde”.

De meeste mensen — ook al maken ze zichzelf wijs dat ze er een begroting op na houden — komen niet verder dan een maandelijks gevecht met de binnengekomen rekeningen. Dat moge een tijd en moeite verslindende bezigheid zijn, het is niet hetzelfde als een begroting maken!

Het behoorlijk opstellen van een begroting is — zoals ik na jarenlang maandelijks gegoochel met rekeningen heb ervaren — een systematisch, goed gedocumenteerd proces, dat een eind maakt aan de maandelijkse nachtmerrie van waar al het geld vandaan moet komen om alle rekeningen te betalen. Slechts weinig mensen weten hoe uitstekend dit systeem werkt.

Een oeroud beginsel

Ik vond de juiste techniek van budgettering nota bene in de Bijbel! Ik wist wel dat vele beroemde mannen dikwijls in dat boek naar praktische raadgevingen hebben gezocht, maar ik had er geen notie van hoe duidelijk daarin een goed beheer van iemands inkomen in een oude Hebreeuwse gewoonte wordt beschreven.

De oude Israëliische inzettingen bevalen het volk, naast hun vaste offers aan God, een bepaald percentage van hun inkomen opzij te leggen voor persoonlijk gebruik ter gelegenheid van de jaarlijkse religieuze plechtigheden. Men mocht dat bedrag echter niet afnemen van hetgeen men op het moment dat het op tafel moest komen, in zijn zak had. Nee, de Israëlieten moesten een vast percen-

tage van al hun *lopende inkomsten* opzij leggen.

Maar deze methode (het reserveren van een vast percentage voor toekomstige verplichtingen) is een heel andere manier van financieren dan de meesten van ons toepassen. De „normale” gang van zaken schijnt te zijn dat men de rekeningen die sinds de laatste loonbetaling zijn binnengekomen, voldoet met wat men in z'n zak heeft. Volgens mij kun je dat geen budgetteren noemen! Het werken met een vast percentage voor reserveringen is dat echter wél! Zó werkt het:

Wanneer ik mijn begroting opmaak, of wanneer mijn inkomsten en uitgaven zich wijzigen, stel ik eerst een lijst op van de *vaste betalingen*.

Ik ga daarbij als volgt te werk:

1. Ik schrijf alle in het komende jaar te verwachten uitgaven op. De rekeningen van het vorige jaar bewijzen goede diensten bij het maken van een schatting. Zonodig sla ik ergens een slag naar, maar *vergeten* doe ik niets! Vergeten posten — kleine uitgaven daargelaten — zullen elke begroting waardeloos maken zodra ze zich aandienen.

2. Vervolgens ga ik na welk deel van mijn periodieke inkomsten de jaarlijkse uitgaven vergen. Heeft u een maandsalaris, dan deelt u het totaal van de jaarlijkse uitgaven door 12, ingeval u weekloner bent door 52, enz. Schrijf dat periodieke bedrag naast het totale jaarbedrag.

Zodoende heeft u een schema voor *vaste lasten* gekregen, dat u laat zien hoe u met uw loon of salaris moet omspringen. Heeft u een weekloon, dan moet u wekelijks een vierde deel van uw *maandhuur* opzij leggen. Wanneer u dit met al uw vaste uitgaven doet, dan besteed u vrijwel al uw inkomsten uit loon of salaris steeds op dezelfde manier.

Het betekent dat u zich niet langer maand in maand uit het hoofd hoeft te breken over de vraag hoe u al die rekeningen moet betalen. Eerlijk gezegd is het dwaasheid om elke keer dat u uw geld ontvangt, een rekenkundige veldslag te moeten leveren, ofschoon u — over het hele jaar genomen — steeds dezelfde uitgaven doet. Volg daarom steeds mijn systeem voor de *betaling van vaste lasten* — en dat jongleren met uw rekeningen behoort tot het verleden.

Houd alles goed bij

Wel moet u een beetje boekhouden — maar dat is niet moeilijk.

Ik koop in de winkel wat vellen boekhoudpapier. Misschien heeft u liever een van de voorbedrukte budgetboeken die ook in de handel zijn, maar zelfs een gewoon schrift met kolomlijnen is al voldoende.

Ik gebruik altijd één aparte bladzijde voor elke categorie van jaarlijkse uitgaven. Zo'n twaalf categorieën zijn wel voldoende; wanneer u er teveel hebt, vergeet het noteren van de bedragen teveel moeite.

Elke bladzijde ziet er uit als een afrekenstaat van de bank of de postgiro. Ik noteer er mijn 'inleg' en mijn betalingen op. Die inleg geschiedt op basis van mijn *schema van vaste lasten*, dat ik hierboven heb uitgelegd. Ik betaal de rekeningen wanneer ze binnenkomen.

Het geld zelf kan men in een rond bedrag in huis bewaren dan wel op bank- of girorekening zetten. Een combinatie van beide methoden heeft z'n voordelen. Voor kleinere uitgaven zoals zakgeld, bus- of tramgeld, koffiegeld enz. kan men het geld beter in huis houden, liefst voor elke categorie in een aparte enveloppe. Voor normale rekeningen kan men het geld uit veiligheidsoverwegingen beter op een bank- of girorekening hebben staan.

U bereikt nu twee aanzienlijke voordelen, die tot de fundamentele oplossing van de begrotingsmoeilikheden waarmee de meeste mensen worstelen zullen leiden. Om te beginnen schaft het een uitgebreide boekhouding af, die op zichzelf de meeste mensen zelfs van een poging tot administratie afhoudt. In de tweede plaats werkt zo'n begroting als een krachtige rem op onverantwoorde uitgaven. Vóór ik op de hier beschreven wijze ging budgetteren, droeg ik altijd geld op zak zonder tevoren precies te weten waaraan ik het zou uitgeven. Ik wist natuurlijk wel dat ik er de rekeningen die binnenkort zouden binnenkomen, mee moest betalen, maar meer dan eens vergat ik dat en gaf het geld uit aan iets wat ik me eigenlijk niet kon permitteren.

Nu echter kan ik — door alleen maar even in mijn begrotingsboekje te kijken — meteen nagaan wat ik kan uitgeven en wat ik moet reserveren. Dit op zich is al een prettig voordeel. Wanneer ik nú m'n hart

ophaal met iets voor m'n genoegen te kopen, wéét ik dat ik geen geld uitgeef dat ergens anders voor bestemd is.

Tweede bron van ellende: verkeerd gebruik van krediet

Vóór de Tweede Wereldoorlog kocht het doorsnee gezin zelden op afbetaling; trouwens, niemand had daar veel mee op. Een hypotheek op je huis nemen was al een teken van ernstige financiële moeilijkheden.

Wel was het destijds al mogelijk een auto „op de lat” te kopen en kon men bij een bank een bescheiden lening sluiten, maar er werd weinig gebruik van gemaakt, want het kopen op krediet was nog geen usance.

Nadien echter heeft het kredietwezen een fenomenale vlucht genomen en nu is de heerlijke wereld van „nu kopen en later betalen” een der kenmerken van onze samenleving geworden.

Hoe moet men dit kopen op krediet nu zien? Moet u er ook maar toe overgaan? Of moet dat als een ernstige fout worden afgewezen? Onvoldoende kennis van zaken op dit gebied zou wel eens úw grote financiële probleem kunnen zijn.

Krediet — goed of verkeerd?

Het zou dwaasheid zijn te beweren dat krediet op zich volkomen verkeerd is. Met name in de zakenwereld heeft de kredietverlening het goederenverkeer en de dienstverlening aanzienlijk vergemakkelijkt en doen toenemen. Ook in het particuliere leven valt er het nodige te zeggen voor de voordelen die het krediet de consument kan bieden. Zo b.v. besparen kredietkaarten of betaalcheques u de last en ook het gevaar van het meedragen van veel geld. Langlopende leningen met lage rentevoet maken grote aankopen mogelijk zoals een huis of een auto, die men zich anders in geen jaren had kunnen aanschaffen.

Maar wel is het overduidelijk geworden dat vele jonge gezinnen bezwijken voor de talloze verleidingen van het kopen op krediet. Charles Neal, directeur van de Financiële Adviesraad van het Amerikaanse Instituut voor Gezinszaken, noemt de reden:

„De oorzaak van vrijwel elk geval [van faillietverklaring van particulieren] was OVERDADIG GEBRUIK VAN KREDIET . . . met andere woorden, de *begeerte* om alle dingen die het leven

veraangenamen, *meteen* te hebben" (*Sense With Dollars*, uitg. Doubleday & Co, 1968, blz. 1).

Kopen op krediet, en met name het gebruik van kredietkaarten en afbetalingssystemen, geeft de mensen een illusie van welvaart. Het betrekkelijk lage afbetalingsbedrag, de geriefelijke betaling aan het eind van de maand en het gebrek aan liggende gelden op het moment van de aankoop — dit alles geeft *het gevoel* dat de „goede dingen des levens" plotseling binnen bereik zijn gekomen.

Zoals een jong beroepsmilitair het me zei: „Soms gebeurt het wanneer je aan het sparen bent en te lang moet wachten, dat de fijne dingen die je wilt hebben, aan je neus voorbijgaan".

Toch is het juist deze wijze van redeneren die miljoenen gezinnen met op zich voldoende hoge inkomens ertoe heeft gebracht het salaris of loon al te besteden nog vóór ze het in handen kregen.

Krediet kan voor elk gezin van waarde zijn, doch alleen wanneer zo'n

gezin er op de juiste manier gebruik van maakt.

Handleiding voor kredietgebruik

De gemiddelde financiële planner dient zich in de eerste plaats te realiseren dat er twee soorten van uitgaven zijn. In de *MacMillan Guide to Family Finances* onderscheidt Rex Wilder ze als *behoefte* en *begeerten*. Als *behoefte* definieert hij dan „een dringend verlangen dat heel dikwijls een biologische noodzaak kan zijn" (zoals voeding en onderdak). *Begeerte* ziet hij als „een weinig dringend verlangen, door geen dwingende noodzaak verwekt". Men mag *behoedzaam* van krediet gebruik maken voor behoeften, doch slechts zeer zelden wanneer er sprake is van begeerte of verlangen.

De meeste gezinnen die in financiële moeilijkheden zijn geraakt, hebben teveel krediet opgenomen voor „begeerten" niet omdat zij iets werkelijk nodig hadden. Totdat zulke mensen geld opzij kunnen leggen en sparen, mogen ze hun *begeerten*

vooral niet bevredigen door op krediet te kopen.

Wanneer u er een gewoonte van maakt geld opzij te leggen en contant te betalen voor dingen die niet onontbeerlijk zijn (in plaats van ze op krediet te kopen), dan bespaart u al direct de hoge rente. De meeste grote warenhuizen verdienen meer aan het krediet dat ze verlenen dan aan de artikelen die daarmee worden gekocht.

Geid opzij leggen voor de aanschaf van luxegoederen heeft een opmerkelijk stabiliserende uitwerking op het financieel beleid van een gezin. Tegen de tijd dat u het benodigde geld hebt bijeengespaard, zal er weinig twijfel meer bij u bestaan of u zich het artikel kunt permitteren en zelfs of u het nog wel wilt hebben.

Ik geef onmiddellijk toe dat een dergelijke Spartaanse houding niet altijd nodig zal zijn wanneer de persoon in kwestie voldoende karakter heeft. Maar voor het geval uw gezin met financiële moeilijkheden te kampen heeft, kan de gewoonte van contant betalen en sparen voor u en

MODERNE GELDPARADOX

MET NAME in Europa is de levensstandaard de laatste tien jaar ontzaglijk gestegen. De naorlogse soberheid heeft daar plaats gemaakt voor enorme consumptieve bestedingen.

Toegegeven: de kosten van levensonderhoud zijn even hard opgelopen, maar zelfs dan nog is de koopkracht van het inkomen van de meeste loontrekkenden zeer sterk toegenomen.

In Engeland, Duitsland, Frankrijk en Nederland — om enkele landen te noemen — is het aantal nieuwe automobielen dat jaarlijks op de wegen verschijnt, eenvoudig verbeterend. De groei van het autopark gaat zó snel dat de planning tot wegenbouw het niet kan bijbenen.

Nieuwe restaurants, nieuwe hotels en nieuwe recreatiemogelijkheden voor de nieuwe bevolkingsgroepen op wielen vliegen als paddestoelen uit de grond. De „Nieuwe Europeanen" beginnen van een

voordien ongekende welvaart te genieten.

Snel verdwijnen momenteel zowel de naorlogse saaiheid als de toewijding aan industriële wederopbouw, die twee decennia lang landschap én levenshouding bepaalden. Sportauto's, voertuigen voor recreatie, van toercaravan tot luxueuze personenauto's betwisten thans de smerige rook en gassen uitbrakende vrachtwagens een plaatsje op de Europese autowegen.

Maar hoe is het dan mogelijk dat zoveel gewone gezinnen steeds dieper in de geldzorgen komen te zitten? Hoe komt het dat zoveel mooi's dat men toch voor geld moet kunnen kopen, schijnbaar buiten hun bereik blijft? Dit is de moderne geldparadox.

Wat kan men op deze vragen antwoorden?

In West-Europa, Japan en de Verenigde Staten — overal waar nu welvaart heerst — *stijgt de totale*

consumentenschuld torenhoog. Overgeleverd aan de „koop nu — betaal later"-filosofie vullen de mensen hun woningen met de nieuwste tv-toestellen, stereo-platenspelers en ijskasten. Twintig jaar geleden dacht geen sterveling daaraan.

Vandaag de dag wordt het loon of salaris van de doorsnee werknemer in toenemende mate verslonden door zijn afbetalingsverplichtingen. En de hypotheekrente stijgt steeds sneller.

Gezien deze ontwikkeling hoeft de sterke toename van het aantal faillissementen van particulieren geen verwondering te wekken. In minder dan twintig jaar is het aantal gezinnen en kleine zelfstandigen die bankroet zijn gegaan, tot alarmerende hoogte gestegen. Deze noodlottige en tragische spiraal zou vermeden kunnen worden, indien de gezinnen bereid waren de drie stappen te doen die in het bijgaande artikel worden genoemd.

de uwen leiden tot financiële zekerheid in plaats van een financiële ramp. Wanneer u dit systeem een paar jaar in praktijk hebt gebracht, zult u geleerd hebben u voor „krediet-ellende” te vrijwaren.

Bedenk dat een verstandig gezin met krediet kan leren leven, maar dat het nooit op krediet mag leven!

Tussen twee haakjes: men dient uiterst voorzichtig te zijn met het op krediet kopen van dagelijkse consumptieartikelen zoals b.v. levensmiddelen.

Derde bron van ellende: niets achter de hand!

Inkomensstatistieken hebben uitgezeten dat de afgelopen twintig jaar of zo het sparen door gezinnen is toegenomen. Een ander interessant statistisch gegeven is dat gezinnen die sparen niet behoren tot de groep met financiële moeilijkheden.

Vrijwel elk gezin met geldproblemen dat ik heb leren kennen, reageerde onmiddellijk op dit advies om te gaan sparen met: „Zoiets kunnen wij ons niet veroorloven!”

Maar ze kunnen het zich juist niet veroorloven *niet* te sparen! Hoe lager het inkomen, des te groter de noodzaak op de juiste manier te sparen.

We hebben al gezien dat sparen beter is dan op krediet kopen wanneer het om niet direct noodzakelijke dingen gaat. Maar dat is niet de spaarfunctie—die ik op het oog heb. Wat de meeste gezinnen — en dan vooral zij die maar *nét* kunnen rondkomen — vóór alles nodig hebben, is wat ik een „reservefonds voor onvoorziene omstandigheden” zou willen noemen.

Dat zijn spaargelden die *niet* bestemd zijn voor de bevrediging van komende behoeften zoals een vakantie, een huishoudelijk apparaat of voor de oude dag. Ze zijn bedoeld als een „buffer” voor onvoorziene factoren die uw budget beïnvloeden.

Want hoe zorgvuldig u bij het opstellen van uw begroting ook te werk gaat en rekening houdt met toekomstige uitgaven, er komen altijd momenten dat moeilijkheden of unieke aanbiedingen u dringend ombaar geld verlegen doen zitten. Hoe armer een gezin, des te groter de behoefte aan zo'n achterdeurtje.

Naarmate het jaarlijks inkomen hoger wordt, kan het deel daarvan dat voor dergelijke onvoorziene om-

standigheden opzij wordt gelegd, kleiner worden. Maar voor het gezin met een gemiddeld inkomen dient het toch *verscheidene procenten van het jaarlijks inkomen* te bedragen. Wanneer grote ondernemingen met miljoenen aan activa de noodzaak van zulke reservefondsen inzien, mag een gezin met een bescheiden inkomen dat toch *zéké* wel!

Toen ik de noodzaak van een dergelijk „financieel stootkussen” als voorwaarde tot financiële stabiliteit inzag, had ik verscheidene maanden nodig het daarvoor benodigde geld bijeen te brengen; ik slaagde daarin door maandelijks een extra bedrag in mijn begroting op te nemen. Thans is het zo dat wanneer mijn reservekas het vereiste niveau heeft bereikt, ik die post van mijn begroting schrap tot er weer behoefte aan is.

Zo op het eerste gezicht zult u misschien denken dat het reservefonds veel minder belangrijk is dan het opmaken van een goede begroting en het juiste gebruik van krediet. Maar het is *éven* belangrijk. Begin er mee, houd het op peil en spreek het pas aan wanneer dat *wérkelijk* nodig is. U zult verbaasd staan hoeveel langer u met de rest van uw geld kunt rondkomen.

De hogere wet

Er is nog een ander principe dat welslagen of falen van uw financieel beleid bepaalt en dat nog veel belangrijker is dan de drie reeds genoemde. En ook dit principe stamt uit een van de meest bekende bronnen van financiële informatie, n.l. de Bijbel.

Vele zakenlieden hebben regelmatig in de Bijbel naar voorlichting gezocht, in 't bijzonder voor financiële richtlijnen in hun dagelijks leven. Evenals zij heb ik een diep en blijvend respect voor de vele, op de praktijk des levens gerichte adviezen die de Bijbel verstrekt aan degenen die met geld moeten omgaan.

Neem bij voorbeeld, de bijbelse uitleg van het principe van een reservefonds: „Ga tot de mier, gij luiaard, zie haar wegen en word wijs: hoewel zij geen aanvoerder heeft, noch leidsman, noch heerser, bereidt zij in de zomer haar brood, verzamelt zij in de oogst haar spijs” (Spr. 6:6-8, *N. Vert.*).

Een nog dieper en wezenlijker monetair beginsel kunt u aantreffen in de woorden van Jezus Christus:

„Het is zaliger te geven dan te ontvangen” (Hand. 20:35).

Toegegeven, het is niet zo gemakkelijk om als je zelf niet zo goed bij kas bent, tóch te besluiten een deel van je bezit af te staan voor het welzijn van anderen. Heeft u ooit overwogen dit een post in uw gezinsbegroting te maken — uiteraard met inachtname van de beperkingen van uw financiële omstandigheden?

Wanneer iemand zo ver is dat hij bereid is te erkennen dat hij niet *écht* alles wat hij verdient, zelf nodig heeft, en wanneer hij dan begint met een deel van z'n verdiensten te gebruiken om anderen te helpen, dan bemerkt hij al gauw dat hij heel wat van zijn egoïstische levenshouding is gaan prijsgeven. Dit principe van meeleven met anderen heeft een heel wat grotere stabiliserende invloed op een mens dan de drie reeds eerder in dit artikel gememoreerde punten. Het boek der Spreuken omschrijft dit principe als volgt: „Er zijn er, die uitstrooien en toch nog meer verkrijgen; terwijl anderen meer inhouden dan recht is en toch gebrek lijden. De zegenende ziel wordt overvloedig verkwikt, wie laaft, wordt ook zelf gelaafd” (Spr. 11:24, 25, *N. Vert.*). Duizenden mensen hebben hun leven zeer ten goede zien veranderen als gevolg van het bijbels beginsel van tienden betalen.

Kort samengevat zijn dit de drie sleutels tot financiële stabiliteit:

1. Maak een jaarlijkse begroting op, zodat u in staat bent elk loonzakje op nagenoeg dezelfde manier te besteden.

2. Vermijd het kopen op krediet anders dan voor noodzakelijke behoeften. Leg geld opzij wanneer u zich luxegoederen wilt aanschaffen.

3. Leg een reservefonds aan om u in geval van nood te kunnen dekken.

En wat het *áller*belangrijkste is: ga uw eigen houding eens goed na. Is die egoïstisch? Of royaal? Bekommert u zich om het welzijn van anderen of denkt u enkel aan U ZELF? Daarin ligt de ware sleutel voor financieel geluk! ■

VOLGENDE MAAND zullen we nog andere bijbelse principes voor financieel succes en gezond geldbeheer bekijken. Vraag intussen een gratis overdruk aan van ons artikel *Zult u ooit uit de schuld raken?*

U BENT DUS OOK HUISVROUW

WELK *nieuw imago* hebben vrouwen nodig? Moet een tevreden vrouw anders afgeschilderd worden dan in de rol van „Beroep: huisvrouw”?

Heeft de gehele gezinsstructuur, de traditionele verhouding in het huwelijk, of de samenleving zelf een revolutionaire verandering nodig?

Zijn moeders ongelukkig vanwege de rol die ze gedwongen worden te spelen? Of komt het omdat ze niet goed weten hoe ze de rol moeten vervullen?

Waarom is de huisvrouw ongelukkig?

Er zijn natuurlijk heel wat vrouwen die grote bevrediging vinden in hun taak als vrouw, moeder en huisvrouw.

Maar de echtscheidingscijfers laten zien dat niet alles koek en ei is in het huiselijke leven. Bij deze hoop van ellende komen bovendien nog de miljoenen gezinnen, waarvan de echtgenoten maar bij elkaar blijven om andere redenen dan het feit dat ze het goed met elkaar kunnen vinden. Er is ruzie; de verhouding tussen man en vrouw is teleurstellend en het gevoel neemt de overhand dat het huwelijk veel te wensen overlaat.

Sommigen onder zowel deskundigen als leken hebben zich afgevraagd of het huwelijk als instelling eigenlijk niet afgeschaft moet worden. Er gaat een gezegde dat luidt: „Waarom zou je een goede verhouding bederven door te trouwen?”

„Een saai leven waarin men zich bekocht voelt” — „een onbevredigend leven zonder eigen identiteit.” Dit soort zinnen beschrijft vaak de rol van de huisvrouw. Wat moeten we dan? De rol van huisvrouw maar schrappen? Meer inhoud geven aan de rol zelf?

door Paul W. Kroll

Als een hoog percentage van alle huwelijken al ongelukkig is, is het duidelijk dat een evenredig hoog percentage van alle *huisvrouwen* ongelukkig is. Zij zien het leven aan zich voorbijgaan zonder een enkele wenk om mee te komen genieten.

De tragische omstandigheden van huisvrouwen die zich in hun huwelijk bekocht voelen is *niet* een verschijnsel van deze tijd. Twaalf jaar geleden publiceerde het Amerikaanse tijdschrift *Redbook* een artikel getiteld: „Waarom jonge moeders zich opgesloten voelen”. De redactie werd verrast door een stortvloed van 24 000

reacties van moeders die zich in hun huwelijk gekooid en ongelukkig voelden.

Maar waardoor ontstaat dit gevoel van kerkering? Als het huishouden een fuik blijkt te zijn, *wat zijn dan de oorzaken*, de invloeden, en de situaties die het zo maken? Op welke manier kunnen vrouwen een maximum aan zelfontplooiing en bevrediging bereiken?

Betty Friedan, een leidende figuur in de Amerikaanse beweging voor „woman's liberation”, merkte het volgende op: „Ik heb geopperd dat de werkelijke oorzaak van . . . de frustratie onder de vrouwen de leegheid van de rol van huisvrouw is”.

In veel opzichten steunt haar beoordeling op feiten. Het belangrijke werk in de samenleving vindt buitenshuis plaats. Heden ten dage verschilt het thuis weinig van de receptie van een kantoorgebouw. Gezinsleden vallen voor korte tijd binnen en gaan weer door naar elders: school, fabriek, kantoor, bioscoop, restaurant of voetbalwedstrijd.

Er was eens een tijd dat een groot aantal mannen thuis op de boerderij werkten of tenminste in het nabijgelegen dorp. Vaak had men kleine familiebedrijfjes waarin alle gezinsleden konden medewerken. U moet niet denken dat deze opmerkingen een pleidooi inhouden voor het winkeltje waar vader en moeder achter de toonbank staan in plaats van de lokale supermarkt. Het is slechts een vaststellen van de veranderingen in

Zij heeft de verantwoordelijkheid koopjes op te zoeken en het gezinsinkomen op een wijze manier te besteden.

onze samenleving. In het verleden bood de arbeid vaak gelegenheid tot intermenselijke contacten. Zodra het najaar zich aandiende, trok de gehele gemeenschap van hoeve naar hoeve om de oogst binnen te halen.

Het gezin was de hoofdpilaar van de samenleving in een in wezen agrarische samenleving. In bijbelse zin waren man en vrouw waarlijk één vlees. Het was vaak moeilijk te zeggen wat nu bij het werk en wat bij het gezin behoorde. Als moeder de boter karnde en vader de tuin beplante, voorzagen ze allebei in de noodzakelijke levensbehoeften. Toen het op zichzelf staande traditionele gezin opgebroken werd, werden de vrouwen tot in het diepst van hun wezen geschokt.

Nu: het gebroken gezin

De echtgenoot van vandaag is waarschijnlijk op zakenreis. Of hij kan genooddaakt zijn lange afstanden heen en weer te reizen van en naar zijn werk. Hij ziet maar weinig van zijn gezin. De echtgenoot bespreekt zijn werk zelden met zijn vrouw en hij is beslist niet geïnteresseerd in haar dagelijkse bezigheden thuis. De

communicatie raakt gespannen; hun ideeën, verwachtingen en dromen komen maar zelden ter sprake.

Honderd jaar geleden hadden vrouwen gewoonlijk kinderen op te voeden, eten klaar te maken, een tuin te onderhouden, kleding te vervaardigen en een echtgenoot te verzorgen. Elk lid van het gezin maakte deel uit van het team; man, vrouw en kinderen waren allemaal van doorslaggevend belang voor het voortbestaan van de gezinseenheid.

In toenemende mate is het middelpunt van de samenleving verder van het gezin komen te liggen. De vrouw heeft zich goedschiks veel verantwoordelijkheden laten ontnemen. De doorsnee huisvrouw kan instant ha- vermout op de ontbijttafel kwakken (wie ontbijt er nog echt?), een blikje soep voor de lunch openrukken (wie luncht er nog thuis?) en een kant-en-klare diepvriesmaaltijd opwarmen (aangezien iedereen gauw klaar wil zijn om tv te kijken). Het gaat allemaal zo gemakkelijk, zonder rommel — maar evenmin is er sprake van een echte prestatie.

In het niet al te verre verleden vond een belangrijk deel van de opvoeding

van kinderen thuis plaats. Vermoedelijk leerde men op de dorpsschool lezen, schrijven en rekenen, maar discipline en zedelijk verantwoordelijkheidsgevoel behoorden gewoonlijk bij het onderricht dat door de moeder werd gegeven. Men zei dat de hand die de wieg schommelde, ook de wereld regeerde. Thans hebben moeders nog maar zeer weinig positieve invloed op hun kinderen. Haar kroost wordt opgevoed door de tv, films en de eigen leeftijdsgroep. Behalve wat het alomtegenwoordige tv-toestel betreft, heeft het gezin zijn recreatieve functie verloren. Tv-kijken is zowat nog de enige huiselijke recreatie die past in de kleine en vaak grauwe flats waarin miljoenen mensen gedwongen zijn te wonen.

Laten wij echter geen romantische illusies koesteren over de voorbijge glorie van vrouwen. In zwaargeladen historische tijdperken, zoals het Victoriaanse, werden vrouwen vaak alleen maar beschouwd als een bezit, om te voldoen aan de grillen van mannen. Of ze waren „lustobjecten” vanuit het gezichtspunt dat ze alleen maar dienden om kinderen voort te brengen, terwijl hun mannen van de verrukkingen van geslachtsverkeer genoten. Wat de samenleving uiteindelijk moet toegeven is dat in *geen enkele door mensen uitgedachte samenleving vrouwen ooit een helder inzicht hebben gehad in hun grote rol in het leven*. Vrouwen hebben als groep zelden geweten wie ze waren, wat ze waren en hoe ze zich konden uiten en ontplooiën.

Maar was het christelijk?

Er bestaat geen samenleving die vrijuitgaat. Dit omvat ook de volkeren die dachten dat ze zich hielden aan de zogenaamde christelijke ethiek. Misschien zonder het te beseffen gaven ze een foutieve uitleg aan wat naar hun zeggen hun leidraad, de Bijbel, over vrouwen zei. Deze verkeerde uitleg werd vaak als wapen gebruikt door zowel predikanten als leken om vrouwen op psychologische wijze „op hun plaats” te

houden, hoewel dit natuurlijk niet te allen tijde door iedereen gedaan werd. Maar er bestond een fundamentele wijze van denken die het denken van de mannen en de maatschappij beïnvloedde wat de behandeling van vrouwen betreft.

Kate Millett, een andere leidende figuur in de beweging voor Woman's Liberation, zinspeelt in haar boek *Sexual Politics* op dit gedachtenpatroon. Zij veroordeelt een aantal maatschappelijke gebruiken als discriminerend jegens de vrouw. In haar lijst is opgenomen de christelijke *verkeerde uitleg* van Adam en Eva in de Hof van Eden.

„De twee belangrijkste mythen van de westerse cultuur”, zegt Millett, „zijn het klassieke verhaal van de doos van Pandora en het bijbels verhaal van de zondeval... [zij] veroordelen de vrouw via haar seksualiteit en leggen haar positie uit als een welverdiende straf voor de eerste zonde, onder de onfortuinlijke gevolgen waarvan het mensenras nog zucht...

„Deze mythische kijk op de vrouw als de oorzaak van het menselijk lijden, kennis en zonde ligt nog steeds ten grondslag aan seksuele opvattingen, want het geeft het meest doorslaggevende argument weer voor de patriarchale traditie in het Westen...” (blz. 51 en 52).

Millett heeft natuurlijk haar eigen misvattingen over wat er *wé*rkelijk in het relaas staat. Zij heeft echter de vinger gelegd op één oorsprong van het onvermogen van de vrouw om haar ware rol in het leven te ontdekken.

Het klinkt paradoxaal, maar in dit en andere bijbelverhalen treffen wij fundamentele principes aan die onthullen hoe vrouwen ontplooiing en succes kunnen vinden. Derhalve is het belangrijk dat wij in het kort dit verslag, waar vaak aan voorbijgezien wordt, onder de loep nemen.

In dit verslag wordt de Schepper als volgt geciteerd: „En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze. En God zegende hen, en God zeide tot hen:

Op de markt leert zij haar kinderen wat benodigd is voor hun levensonderhoud.

Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde... En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed" (Gen. 1:27, 28 en 31).

Seks op zichzelf is niet slecht, maar het is evenmin een bedenksel van mensen, zoals Millett beweert. Dit verslag vertelt ons dat de Schepper de seksualiteit heeft bedacht. De man en zijn vrouw waren twee verschillende leden van dezelfde soort — het genus MENS. Ze waren enigszins verschillende verschijningsvormen van hetzelfde wezen.

Dat de vrouw eerst verleid werd, is inderdaad een feit uit het scheppingsverhaal. Maar de man at óók van de verboden vrucht. In elk geval wordt de uiteindelijke schuld noch op de vrouw, noch op de man geschoven, maar op de *slang*. Zij is de uiteindelijke schuldige.

Het verhaal over Adam en Eva is niet het enige dat informatie bevat die de grondslag is voor het begrijpen van de rol van een vrouw in de samenleving. De gehele Bijbel is bedoeld als handleiding om het leven ten volle te leven. Als u een auto of een elektrisch apparaat koopt, geeft

Vader draagt aan het geluk en welzijn van zijn gezin bij door de middelen te verschaffen voor ieders behoefte.

de fabriek er een handleiding bij. De handleiding legt het doel van het mechanisme uit, wat men mag verwachten dat het doet, en hoe het bediend moet worden.

De mens — lichaam en geest — is het meest wonderbaarlijk mechanisme dat er bestaat. De Bijbel is een handleiding die de goddelijke Maker met Zijn produkt, de mens, meegeven heeft.

De Bijbel geeft onderricht in de juiste bediening van het menselijk mechanisme zodat mannen en vrouwen een door God bedachte doelstelling kunnen verwezenlijken. Een gedeelte van die doelstelling is het vinden van de juiste levensrol voor de vrouw — een levensrol boordevol met de bevredigingen die ze nodig heeft en zoekt.

Deze handleiding, die wij de Bijbel noemen, definieert het doel in het leven van een vrouw en legt uit hoe ze waarlijk gelukkig kan zijn. Laten wij eens beknopt een van de hoofd-

stukken die dit onderwerp uitleggen, analyseren. Het is Spreuken 31.

De degelijke huisvrouw

Het hoofdstuk begint (in de Nieuwe Vertaling): „Woorden van Lemuël, de koning van Massa, *waarmee zijn moeder hem vermaande*”. Hier hebben we een koning, die een intelligente moeder had. Zij kende geen Victoriaanse preutsheid, geen valse schaamte, en zij onderrichtte hem in de meest intieme zaken.

Deze wijze moeder zegt: „Geef uw kracht niet aan de vrouwen, noch uw omgang aan haar die koningen verderven... Open uw mond, oordeel rechtvaardig, verschaf de verdrukke en nooddrufte recht” (vers 3, 9).

Misschien is dit het belangrijkste punt in de verhouding tussen moeder en zoon. (Hetzelfde geldt voor moeder en dochter.) Deze moeder praat met haar zoon in de tienerjaren, zoals aangeduid wordt door de onderwerpen die ze bespreekt. De jongen, en later de koning, acht en vereert zijn moeder kennelijk in hoge mate.

Een dergelijke relatie ontplooit zich niet tot volle wasdom uit het niets. Dit wordt steen voor steen opge-

bouwd vanaf de kindertijd. Het is een brug die door respect en wederzijds begrip wordt opgebouwd. De peilers ontstaan door de kinderen tijdens hun jeugdjaren voor te lezen en met hen te praten over hun zedelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheden jegens de samenleving, zichzelf en God. Het brengt met zich mee dat ze geholpen moeten worden bij al hun problemen, van het strikken van een schoenveter tot het geven van advies betreffende die heel bijzondere persoon in hun leven. Het is een relatie die bestaat uit vriendelijkheid en hulp, gegrondvest in de kindertijd en doorgevoerd tot in de volwassenheid. Dat betekent kinderen mee uit winkelen, naar de dierentuin of naar de kapper nemen, en hen laten helpen met huishoudelijke karweitjes.

Aangezien de eerste zes tot acht jaar van het leven van een kind het meest doorslaggevend zijn, is de rol van de moeder buitengewoon belangrijk.

De relatie van een huisvrouw met haar kinderen is van het allerhoogste belang. Deze verhouding behoort een onderdeel te zijn van de voldoening die ze in de rol van moeder en echtgenote ondergaat. Maar het is slechts één aspect van een vol en veeleisend leven. Spreuken 31 gaat verder met andere punten van de rol van huisvrouw.

Vers 10 en 11 luiden: „Een degelijke vrouw, wie zal haar vinden? Haar waarde gaat korallen ver te boven. Op haar vertrouwt het hart van haar man, het zal hem aan voordeel niet ontbreken.” Werkgevers betalen hoge lonen aan werknemers die denken bij wat ze doen. Ze vertrouwen erop dat ze doen wat hun gezegd wordt — maar ook dat ze voor zichzelf denken. Zo moet een echtgenoot zich ook op zijn vrouw kunnen verlaten.

Echtgenote zijn is meer dan alleen maar afwassen en afstoffen. Een echtgenote moet intelligent, energiek zijn — in staat het gezin te bestieren als haar man door een of ander ongeluk getroffen zou worden. Ze moet niet proberen de broek aan te hebben, maar ze moet in staat zijn in zijn schoenen te stappen als de situatie dat vereist.

De echtgenote die in Spreuken beschreven wordt „doet hem GOED en

geen kwaad, al de dagen van haar leven. Zij is bezig met wol en vlas en werkt met VAARDIGE handen. Zij is als de schepen van een koopman en haalt van verre haar spijs” (vers 12-14).

De CAPABELE echtgenote is een kundige manager van haar huishouden — haar eerste taak. In het hedendaagse spraakgebruik zou het van verre halen van voedsel kunnen betekenen het op de kop tikken van échte koopjes, en zodoende het leveren van haar bijdrage aan de financiële situatie van het gezin. En de vaardige echtgenote werkt hard: „Zij staat op, als het nog nacht is, zij geeft haar huis het voedsel, haar dienstmaagden haar deel” (vers 15). Heden ten dage zijn de dienstmaagden vaak elektrische apparaten.

Een intelligente partner

Het boek Spreuken behandelt ook de capaciteiten van de vrouw op bijkomende gebieden. „Zint zij op een akker, dan verwerft zij die, van de

verdienste van haar handen plant zij een wijngaard” (vers 16). In vers 24 luidt het: „Zij vervaardigt linnen kleding en verkoopt die; aan de koopman levert zij gordels”. Dit is een vrouw met zakelijk inzicht. Mocht het nodig zijn dan zou ze het ver brengen in de zakenwereld. Maar ze past haar talenten en vaardigheden allereerst thuis toe!

Er zijn vele dingen waar vrouwen — afhankelijk van hun talenten en de beschikbare tijd — aan kunnen werken om het gezinsinkomen hetzij te vergroten of aan te vullen, alles gebaseerd op de bovenstaande principes. De uren thuis moeten goed besteed worden. Een vrouw kan op het gezinsbudget reëel besparen door met overleg het dagelijkse menu vast te stellen, prijsbewust boodschappen te doen, zelf kleren te naaien en te repareren, en te tuinieren. Sommige vrouwen kunnen een part-time baan tje thuis aannemen om het gezinsinkomen aan te vullen.

Maar elke discussie over wat de

Haarknippen kan een pretje zijn — vooral als moeder erbij is om morele steun te geven.

De moderne vrouw moet fit blijven — en een voorbeeld geven door er uit haar drukke programma tijd voor uit te trekken.

vrouw kan doen om het gezinsinkomen aan te vullen, moet getemperd worden door de volgende gedachte: de verantwoordelijkheid van een gehuwde vrouw — vooral wanneer ze kleine kinderen heeft — is allereerst die van gezinsverzorger, NIET die van kostwinster.

De vrouw uit Spreuken 31 was niet de vrouw van een arme man, die niet in staat was zijn gezin te onderhouden. De vrouw waar het hier over gaat had dienstpersoneel. De echtgenoot was een geëerd en geslaagd man.

Het boek Spreuken onderstreept des te krachtiger de tragedie van onze tijd: echtgenoten die niet in staat zijn hun gezin te onderhouden. Dit werpt een blaam op hun eigen capaciteiten als kostwinners en op de samenleving die dit soort financiële moeilijkheden voortbrengt.

Vele stelletjes zijn getrouwd lán

voordat ze in staat waren een gezin te onderhouden.

In vele gevallen hebben gezinnen met ernstige financiële moeilijkheden te kampen. Er zijn duizenden gevallen waarbij de echtgenoot het gezin NIET onderhoudt. Hij kan gestorven zijn en zijn weduwe onverzorgd hebben achtergelaten. Of hij kan zijn gezin in de steek gelaten hebben. Er kan sprake zijn van een echtscheiding, waarbij de echtgenoot zelfs zijn wettelijke verplichting om zijn gezin te onderhouden niet nakomt. In sommige gevallen zijn er onwettige kinderen bij betrokken. Dergelijke situaties noodzaken de vrouw te gaan werken. Dit zijn geen gezonde situaties. Maar in de hedendaagse samenleving bestaat er geen andere geschikte uitweg.

Het is derhalve mogelijk dat een vrouw NIET in staat is haar rol in dit aspect van het leven behoorlijk te

vervullen. Er zijn echter andere gebieden waarop zij niet de speelbal van de omstandigheden is. Eén ervan betreft de juiste ontwikkeling van haar verstand.

Nodig: de juiste opleiding

Spreuken 31 laat zien dat een vrouw goede intellectuele en maatschappelijke bekwaamheden moet ontwikkelen. „Met wijsheid opent zij haar mond, vriendelijke onderwijzing ligt op haar tong” (vers 26). Door dit gehele hoofdstuk heen wordt er een duidelijke nadruk gelegd op verstand, op doelstelling en op hard werken.

De Spreuken zeggen van een gelukkig getrouwde vrouw: „Haar zonen staan op en prijzen haar gelukkig, ook haar man roemt haar: Vele dochters gedragen zich wakker, maar gij overtreft haar alle! Bedrieglijk is de bevalligheid en ijdel de schoonheid, maar een vrouw die de Heer vreest,

die is te prijzen. Geeft haar van de vrucht harer handen, dat haar daden haar roemen in de poorten!" (vers 28-31.)

Verantwoordelijkheden van de echtgenoot

Vaak kan het feit dat de vrouw zich ongelukkig voelt regelrecht de ECHTGENOOT in de schoenen geschoven worden. Als alle echtgenoten hun vrouwen waarlijk liefhadden, zou niet zo'n hoog percentage van alle huwelijken in min of meerdere mate ongelukkig zijn!

Bijna 2000 jaar geleden stelde de apostel Paulus een belangrijke grondregel op waaraan echtgenoten zich moeten houden: „Intussen ook gij, laat ieder voor

zich zijn eigen vrouw zó liefhebben als zichzelf en de vrouw moet ontzag hebben voor haar man" (Ef. 5:33, N.Vert.).

Welke vrouw zou ongelukkig zijn met zo'n man? Zou er met een man die zijn vrouw liefheeft als zichzelf, voor haar een tekort aan „rechten", attentie of ontplooiing zijn? Zeker niet. En aangezien zo veel vrouwen ongelukkig zijn, kunnen wij nóg een gevolgtrekking maken: te veel mannen houden niet zoveel van hun vrouw als van zichzelf.

Het voornaamste doel en de belangrijkste plaats van een vrouw is in haar gezin. „Zij houdt toezicht op de gang van haar huishouding, het brood der traagheid eet zij niet" (Spreuken 31:27, id.). De plaats van een vrouw is fundamenteel in het gezin. Het is een plaats van het allerhoogste belang. Het is de voornaamste plaats voor haar om voldoening in het leven te vinden.

Als we het hoofdzakelijk hebben gehad over de positie van een vrouw in verhouding tot haar kinderen en het huishouden, dan moet de verhouding tussen een vrouw en haar man niet over het hoofd gezien worden. Op dit gebied kan ze overweldigend geluk en bevrediging vinden.

Eerder in het verslag van Genesis zegt de Schepper-God: „Het is niet goed, dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken, die bij hem past" (Gen. 2:18, N.Vert.). De man heeft de vrouw nodig. Dat is de reden dat, zoals het verslag ons vertelt: „Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn" (vers 24, id.).

Een man heeft een vrouw nodig om zijn leven te delen. De vrouw werd speciaal geschapen om de man te helpen deze leerde in zijn leven te vullen. Zij heeft deel aan alles wat hij doet: van succes in zijn werk tot een rustig diner met kaars en champagne; van de geboorte van hun baby tot één of andere tragedie die familie of vrienden kan treffen.

Het vinden van de uiteindelijke bedoeling van het leven

Een man kan slagen in zijn werk en aan de top van zijn beroepsklasse komen. Hij kan financieel en maatschappelijk geborgen zijn. Het huiselijke leven kan vol vreugde en onvergetelijke ogenblikken zijn. Toch moet er meer zijn. Er moet een doel in het leven zijn. Waarom zijn wij hier? Moeten mensen alleen maar de soort voortplanten? Is het leven alleen maar een aaneenschakeling van generaties? Of zit er meer aan het leven vast: een verheven bedoeling voor dit raadselachtige scheepsel dat wij de mens noemen?

De geestelijke zin van het huwelijk

Er ligt een bedoeling in het feit dat wij leven, die boven het menselijk leven uitstijgt. In feite zijn het huwelijk en het gezin symbolen van deze verheven bedoeling. God is een gezin — een scheppend gezin. Dit goddelijk gezin heerst over de gehele schepping. Door het scheppen van de mens, plant God in feite Zijn eigen soort voort. Sterfelijke mensen die zich bekeren, worden door Gods Geest verwekt, en degenen die de neigingen

van hun menselijke aard overwinnen, worden een erfgoed in het gezin of Koninkrijk Gods toegezegd. En dat erfgoed houdt een huwelijk in! Degenen die het Koninkrijk Gods beërven mogen collectief deel hebben aan een huwelijksrelatie met Jezus Christus de Bruidegom (Openb. 2:26-27; 3:21; 19:7-9; 1 Cor. 6:2-3).

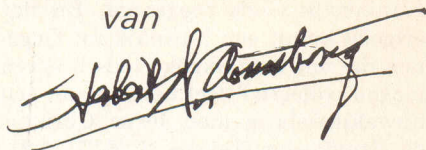
Huwelijk en gezinsleven zijn dus in geestelijk opzicht betrekkingen op goddelijk niveau. Zij openbaren de mogelijkheden die de mens heeft om in het goddelijk gezin, het Koninkrijk Gods, geboren te worden.

Ten einde u beter op uw taak in het aardse huwelijk voor te bereiden, dient u ons te schrijven om ons gratis boekje *Echte vrouwelijkheid — een vergeten kunst?* Ook kunt u een gratis exemplaar aanvragen van het boekje *De zeven regels voor succes* om hier en nu een beter gezinsleven tot stand te brengen. ■

Persoonlijk

van

(Vervolg van pagina 2)

— als één van de vele staatshoofden in een overijld ogenblik tijdens een ernstige crisis de wereld in de nucleaire Derde Wereldoorlog kon storten, die alle menselijk leven van de aarde zou kunnen wegvagen. Ik wees erop hoe zelfs de onbaatzuchtigste, het algemeen belang dienende staatslieden machteloos zijn om de belangrijke problemen waarmee de mensheid heden ten dage wordt geconfronteerd, op te lossen — en ik vertelde haar hoe fortuinlijk ik was, in mijn positie, niet belast te zijn met de enorme en ingewikkelde politieke problemen van staatslieden van deze wereld in de greep van dit wereldstelsel — maar hoe het mij vrij staat met staatslieden openlijk over hun problemen te spreken en aan de miljoenen mensen in alle landen DE WEG te wijzen die ons naar wereldvrede kan en zal leiden. Ik zei dat als ik in plaats van president Nixon in het Witte Huis zou zijn, ik het er zeker niet beter dan hij zou kunnen afbrengen — want ik zou gehinderd worden door het huidige wereldstelsel. Ik zei haar dat ik mijns inziens nooit zoveel tot stand zou kunnen brengen, als ik de teugels van grote politieke macht in mijn handen zou hebben, als mij nú vrij staat te doen.

Ik vertelde haar over de 6-8 miljoen lezers van *The PLAIN TRUTH*, in vijf talen, op alle werelddelen, en het voorrecht dat wij hebben door nog andere miljoenen mensen over de gehele wereld te kunnen bereiken met de WAARHEID. Terwijl ze vragen bleef stellen, zette ik uiteen hoe de tijd op mijn reizen wordt benut door tijdens onze vliegtrips te schrijven in ons vliegtuig, door te schrijven in hotels, radioprogramma's op tape te zetten, mensen te bezoeken, wereldleiders te spreken, de plaatselijke omstandigheden overal ter wereld te bestuderen — en dat de enige „sightseeing”

waarvoor ik tijd had of waartoe ik mij voelde aangetrokken, de behoefte was om mij overal ter wereld te oriënteren omtrent de volkeren en hun levensomstandigheden.

Ik sprak over het boek dat ik nu aan het schrijven ben en dat een parallel moet vormen met de *Outline of History* van H.G. Wells, waarin een hoofdstuk zal worden opgenomen over het verschil tussen dierlijke hersenen en het menselijke verstand — en de grondslag voor die wijde kloof tussen de twee. Deze onderwerpen interesseerden haar zeer en zij vroeg mij om een exemplaar zodra het uitgegeven zou worden.

Ik had ook de gelegenheid de twee algemene levenswijzen uiteen te zetten, die ik eenvoudigheidshalve de levenswijze van „NEMEN” en die van „GEVEN” noem.

De premier zei dat ze hoopte dat ik iets zou kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van haar land, in het kader van onze activiteiten.

Ik vroeg de premier naar haar indrukken met betrekking tot de reis van president Nixon naar Rood China. Ze zei dat naar haar mening als gevolg daarvan de spanning in het Verre Oosten en Zuidoost-Azië was afgenomen. Ze vertelde hoe haar bemiddeling in 1962 ertoe had bijgedragen het conflict tussen India en China te beëindigen. Vervolgens vroeg ik haar naar haar opinie met betrekking tot het conflict tussen India en Pakistan. Ze zei dat ze het uitbreken der vijandelijkheden zeer betreurd had, omdat oorlog niet de weg is om ingewikkelde problemen tussen landen op te lossen. En uiteraard vormt elk conflict zo in de nabijheid van Ceylon een gevaar voor Ceylons veiligheid.

Ik vroeg haar of ze dacht dat India in de invloedssfeer van het Kremlin zou worden getrokken.

Ze glimlachte. „We houden het in het oog”, antwoordde ze.

Daarop zette zij uiteen hoe Ceylon politiek gesproken onafhankelijk, maar economisch *niet* onafhankelijk is. Ze sprak over de enorme problemen op het gebied van de handel, werkgelegenheid, verminderde export, de slechte prijzen die voor Ceylons uitvoer bedongen konden worden —

al de grote problemen waar een land in ontwikkeling met zijn behoefte aan kapitaal, technische kennis en tijd mee wordt geconfronteerd.

Ze sprak over de grote problemen van de vernieuwing van het onderwijsstelsel op Ceylon om de mensen beter op te leiden voor prestaties op technologisch en landbouwkundig gebied. Ze klaagde erover dat Ceylon hetzelfde probleem kende dat ik vrijwel overal aangetroffen had — te veel studenten die naar de universiteit gaan, te weinig betrekkingen voor de afgestudeerden en geen gevoel voor het feit dat „arbeid adelt”.

Daarop vertelde ze ons over de vreselijke opstand van april vorig jaar. De regering, zei ze, „was ternauwernood de dans ontsprongen”. Deze opstand was een gewapend oproer van de jeugd van het land. Alle lagen van de bevolking in de leeftijd van 14 tot 25 jaar hadden eraan deelgenomen. Ze waren op de macht uit — het overnemen van de regering door kinderen die nog te jong waren om te weten hoe zo'n macht te hanteren. Ze waren goed georganiseerd. De regering was onvoorbereid en onvoldoende uitgerust. Vijftienhonderd mensen werden gedood. De materiële schade bedroeg 1¼ miljard gulden. Veertienduizend studenten zijn nog steeds in verzekerde bewaring. Hopelijk zullen ze worden „gezuiverd” en hun plaats in de maatschappij weer kunnen innemen.

De premier verklaarde echter met nadruk dat deze opstand anders was dan de studentenopstootjes in de Verenigde Staten en Frankrijk. Deze studenten waren gewapend, georganiseerd op militaire leest, uit op politieke macht. Ze hadden geprobeerd de regering over te nemen, dan wel deze en het Establishment te vernietigen.

We spraken over de problemen van jonge mensen en de kloof tussen de generaties. Ze sprak over de frustraties van de jeugd en hun onverdraagzaamheid en ongeduld. Ik was het daarmee eens en zei haar dat de wereld behoefte heeft aan kennis van de JUISTE WAARDEN en hoe wij deze waarden over de gehele wereld uitdragen, te zamen met verdraagzaamheid en geduld, en andere fundamentele waarheden.

Zij betreurde het dat wij niet langer konden blijven om door het land te reizen. „Colombo”, zei ze, „is niet Ceylon. En Ceylon is niet Colombo.” Ze had op zondagavond met ons willen dineren, maar wij werden zondagavond in Israël verwacht en moesten daarom zondagmorgen weer vertrekken.

De premier bedankte ons voor onze komst en vroeg ons terug te komen en voldoende tijd uit te trekken voor een reis door het land om „Ceylon te zien”.

Onze Israëlische vrienden hadden voor zondagavond een diner in Jeruzalem op het programma staan. In feite waren we van plan geweest op vrijdag 24 maart van New Delhi naar Israël te vliegen. Maar toen de uitnodiging van het regeringshoofd van Ceylon voor een bezoek aan haar land kwam, hadden we besloten dat we dat niet konden weigeren.

Hoe het ook zij, op zaterdagavond, de 25e maart, reden we met de Hoge Commissaris, die met ons per vliegtuig uit New Delhi was gekomen, naar „Queen's House” — het paleis van gouverneur-generaal Gopallawa — waar we te gast waren op een diner bij de gouverneur-generaal en diens echtgenote.

In mijn *Persoonlijk* van vorige maand had ik reeds vermeld dat mijn oudste dochter en mevrouw Rader ons op deze reis vergezelden. De dames vergezelden ons niet naar deze ontmoetingen met regeringshoofden — alleen de heren. Maar bij diners en theepartijen, die naar het schijnt onvermijdelijk zijn op zulke reizen, is het gewenst dat ze van de partij zijn en gingen ze dus uiteraard met ons mee naar het paleis van de gouverneur-generaal. De enige andere gasten waren de eerste adjudant van de gouverneur-generaal, luit.kol. S.L. Wegodapole en zijn vrouw. Het was een prachtig paleis, ruim 300 honderd jaar geleden door de Nederlanders gebouwd, die het beheer voerden over Ceylon voordat de Engelsen de macht overnamen.

Dit was natuurlijk louter een formele gelegenheid te mijner ere, maar het was plezierig, met een heerlijk diner en een charmante gastheer en gastvrouw.

Zondagmorgen zou het vroeg dag voor ons zijn. Onze bemanning verlaat het hotel altijd een uur of anderhalf uur vóór ons, reizigers, om het vliegtuig in gereedheid te brengen, het vliegprogramma uit te werken en de dingen te doen die nu eenmaal gedaan moeten worden.

Op deze zondagmorgen moesten we heel vroeg opstaan en onze bagage om half zes klaar hebben staan voor de bemanning. We hadden een lange vliegreis voor de boeg.

We namen de Hoge Commissaris uit New Delhi met ons mee en stopten in Bombay om hem te laten uitstappen. Hij was van plan enkele dagen in Bombay te blijven en daarna naar New Delhi door te vliegen. We moesten in Teheran nog één tussenlanding maken om brandstof in te nemen.

Een groot deel van mijn schrijfwerk doe ik op 12 000 m hoogte, in het vliegtuig — en verder in hotels. We kwamen enkele uren vóór zonsondergang in Israël aan, maar hadden het diner kunnen uitstellen, omdat we na de lange vliegreis eenvoudig té vermoeid waren om dat aan te zitten. En ten gevolge van het tijdsverschil was het 3½ uur later voor ons. We waren in staat geweest, tevoren contact op te nemen met betrekking tot onze aankomst op zondagavond, in plaats van op de daaraan voorafgaande vrijdag.

Gezien het Pascha, met een grote toeloop van joodse bezoekers, was zelfs de minister van Toerisme niet in staat geweest onderdak in een hotel voor ons te boeken dichtbij dan Haifa. Op Lod International Airport

nabij Tel Aviv werden we opgewacht door de heer en mevrouw Charles Hunting, onze onderdirecteur voor financiële zaken in Europa en het Midden-Oosten, met standplaats Bricket Wood in Engeland; en verder door de heer Richard Frankel, ons bureauhoofd te Jeruzalem, en zijn vrouw.

Op dinsdag 28 maart reden wij met z'n drieën, mannen — de heer Gotoh was inmiddels teruggekeerd naar Pasadena — naar Jeruzalem. De minister van Toerisme Mosje Kol voegde zich bij ons en begeleidde ons naar het departement van Buitenlandse Zaken voor het onderhoud met de minister van Buitenlandse Zaken Abba Eban.

We werden hartelijk door de heer Eban verwelkomd. Hoewel ik vele hoge ambtenaren van de regering en van de Hebreeuwse universiteit in Israël had leren kennen, was dit mijn eerste ontmoeting met de minister van Buitenlandse Zaken. Uiteraard wist hij heel wat over Ambassador College, wegens onze gemeenschappelijke deelname met de Hebreeuwse universiteit aan het grote archeologische project bij de Tempelberg, en verder wegens onze deelname aan het ICCY (Internationale Culturele Jeugdcentrum).

Minister Kol introduceerde ons als geregelde bezoekers van Israël, die gesprekken hadden gevoerd met president Shazar en premier Golda Meir, naast nog vele andere leiders.

Ik moge hier, als kanttekening in het menselijk vlak, melding maken van het feit dat de minister van Buitenlandse Zaken bekend staat

CHAOS en VERWOESTING? of VREDE en HARMONIE?

Hoe zal deze wereld er in tien jaar tijds uitzien? U kunt nu al te weten komen wat er gaat gebeuren. Aan de hand van dit boek zult u, verbaasd, een blik in de toekomst kunnen werpen — in een wereld zoals die er over tien tot vijftien jaar zal uitzien. Het bevat de meest hoopvolle vooruitzichten die u ooit gelezen heeft. Vraag ons om uw gratis exemplaar.

wegens zijn gesoigneerd voorkomen. De gemiddelde man aan de top van de universiteit of de regering in Israël is wat kleding aangaat nogal informeel. Ik was b.v. op een goede dag bij een nogal vooraanstaande man van de universiteit in zijn werkkamer, toen we op het punt stonden te vertrekken naar een receptie voor mij in de ambtswoning van president Shazar. De functionaris in kwestie riep halverwege de gang van zijn kantoorgebouw plotseling uit:

„O, wacht eens. We gaan bij de president op bezoek. Ik moet even gauw een jasje aantrekken.” Hij kwam terug in een sportjasje, maar met open boord en zónder das. Dat kleine voorval is typerend voor Jeruzalem.

Nadat ik had gehoord van de voorliefde van de minister van Buitenlandse Zaken voor correcte kleding, was ik echter enigszins verbaasd hem een blauwe blazer met gouden knopen en een sportbroek te zien dragen. Maar: hij dróeg een das! Misschien komt de minister van Buitenlandse Zaken nu een beetje uit de plooi en probeert zich een beetje naar de gebruikelijke informaliteit in Israël te schikken.

Abba Eban zei dat hij goed op de hoogte was van onze wereldomvattende activiteiten en dat hij zich er al enige tijd op had verheugd ons te ontmoeten. Minister Kol merkte op dat Ambassador College verbonden is aan de Worldwide Church of God. Daarop vroeg de minister van Buitenlandse Zaken of ik hem iets over die Kerk wilde vertellen.

Ik gaf als toelichting dat Ambassador College als een afzonderlijke instelling aan de Worldwide Church of God is verbonden en dat het in vele opzichten anders is dan welke kerk ook. Zij is uniek door het feit dat de leden ervan geloven dat het christendom bepaald EEN LEVENSWIJZE is en niet louter „een geloof” of dogma. Ik legde er de nadruk op dat deze kerk er niet op uit is bekeerlingen te maken en er ook niet indirect op uit is leden van enig andere kerk of enig ander geloof aan te trekken. De minister van Buitenlandse Zaken knikte en voegde eraan toe dat het jodendom evenmin bekeerlingen maakt.

Ik bracht naar voren dat president Shazar tijdens een receptie voor ons in zijn ambtswoning had gezegd dat hij alles wist over de Worldwide Church of God en dat hij haar in Israël verwelkomde.

Vervolgens gaf ik een beschrijving van het onderwijsprogramma over de gehele wereld van Ambassador College, van onze radio- en televisie-uitzendingen, van onze drie drukkerijen te Pasadena; Radlett in Engeland en North Sydney in Australië en van de 6 à 7 miljoen lezers over de gehele wereld van *The PLAIN TRUTH* in vijf talen.

Daarop vroeg ik de minister van Buitenlandse Zaken of hij ons een overzicht wilde geven met betrekking tot de toestand in het Midden-Oosten en hoe zijn verwachtingen voor 1972 en 1973 met betrekking daartoe luiden.

Vrede zat volgens hem bepaald in de lucht. Na bijna vijf jaar zien de Arabieren nu in dat ze hun positie reëel onder ogen moeten zien. Nadat ze alle andere pogingen hadden aangewend, zouden ze nu misschien hun toevlucht tot de vrede kunnen nemen.

Hij legde uit dat de Arabieren er eertijds op hadden vertrouwd dat ze de tijdens de Zesdaagse Oorlog verloren gebieden zouden heroveren, door een op Israël uitgeoefende druk van buitenaf naast de uitputtingsoorlog die geen succes had gesorteerd. Met druk van buitenaf bedoelde hij militaire, economische en politieke druk.

Bijvoorbeeld: de druk van vier machten — de Verenigde Staten, Frankrijk, Engeland en Rusland, of druk van twee mogendheden — Rusland en de Verenigde Staten, of druk van de Verenigde Naties, hetzij via resoluties van de Veiligheidsraad dan wel via resoluties van de Algemene Vergadering. Er was ook sprake van economische pressie — n.l. de Arabische boycot van landen die met Israël handel drijven of Israël erkennen. Er was sprake van dreigementen om vliegtuigen en verdere wapenzendingen aan Israël te weigeren, en dan was er het feit van het in gebreke blijven van Frankrijk haar verplichtingen voor de levering van reeds betaalde vliegtuigen na te komen.

Israël heeft, zo zei hij, de druk weerstaan en thans moeten de Ara-

bieren hun toevlucht nemen tot rechtstreekse onderhandelingen met Israël, of de mogelijkheid onder ogen zien van een tijdsverloop van nog eens vijf jaar zonder enige verbetering van hun positie — en ze behoeven alleen maar naar Europa te kijken om te zien hoe tijdsverloop blijvend maakt wat eens tijdelijk was — b.v. de twee Duitslanden, de Berlijnse Muur, het „IJzeren Gordijn”, enz.

Israël juicht de mogelijkheid van een plotselinge doorbraak door onderhandeling met zijn burens toe. Er is een reële mogelijkheid voor een regeling met Jordanië, zei hij, en de economische ontwikkeling in het gebied van de westelijke Jordaanovergedurende de laatste vijf jaar heeft al tot een werkelijke economische eenheid geleid. Voor het eerst sinds de oprichting van de staat Israël is er in feite een uitgesproken tendens tot *normale betrekkingen*.

De minister van Buitenlandse Zaken gaf toe dat normale betrekkingen met Egypte in het Zuiden moeilijker zouden zijn wegens het uitgestrekte woestijngebied dat de volken van de twee landen scheidt, maar de heropening van het Suezkanaal zou een factor ter normalisering van de betrekkingen tussen de twee landen zijn.

Israël, zo ging hij voort, wenst niet alle bezette gebieden in te lijven, aangezien dit de absorptie van een heel groot Arabisch volksdeel met zich mee zou brengen, hetgeen een ernstig gevaar voor het joods karakter van de staat zou vormen.

Ik vroeg de minister van Buitenlandse Zaken daarop of hij dacht dat de maatschappelijke problemen in de staat Israël ernstiger zouden worden als vrede een feit zou worden — en hoe Israël deze maatschappelijke problemen zou aanpakken.

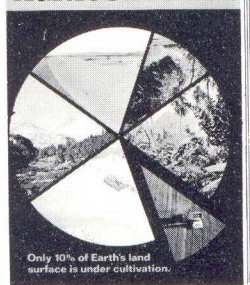
Hij gaf grif toe dat vrede de maatschappelijke problemen zeker moeilijker zou maken, maar hij zei dat ze opgelost zouden moeten worden, omdat Israël evenmin door druk van binnenuit zou instorten als door druk van buitenaf.

Hij legde de nadruk op enkele problemen die we over de gehele wereld zijn tegengekomen en die we in de toekomst voor de Verenigde Staten zien — n.l. dat er te weinig mensen bereid zijn om beneden hun

waardigheid of opleiding tewerk gesteld te worden. Verder de duidelijke mogelijkheid dat er te weinig functies zouden kunnen zijn voor hen die hoger onderwijs hebben genoten. Hij merkte daarbij op dat het jammer is dat iemand met een academische opleiding geen gevoel van voldoening kon hebben in een functie waar hij geen witte boord kon dragen. Hij vroeg zich af waarom het blijkbaar onmogelijk was voor een arbeider in overall om academisch gevormd te zijn.

Hij was bevreesd dat er in Israël een ongewenste scheiding van werkrachten naar klasse en ras zou kunnen ontstaan — waarbij de Arabieren de ongewenste handenarbeid in overall zouden verrichten, met als gevolg een lagere maatschappelijke positie, en de Israëli's de beter betaalde baantjes zouden bezetten, met de daaruit voortvloeiende benijdenswaardiger maatschappelijke positie. Ik gaf daarop een beschrijving van ons baanbrekend werk door de studenten van Ambassador College te helpen de weg naar de juiste waarden terug te vinden en van onze vroegtijdige onderkenning van de ontbrekende dimensie in het onderwijs. ■

World Crisis in AGRICULTURE

Regeringen zien zich vandaag voor een crisis in de landbouw geplaatst. Moderne landbouwmethoden veroorzaken een ernstige verstoring van het biologische evenwicht in de bodem.

Wat is de oorzaak van deze crisis — wat is de oplossing? Dit Engelstalige boekje dat dit onderwerp diepgaand behandelt, zal u op aanvraag gratis toegestuurd worden.

LEZERS SCHRIJVEN

(Vervolg van voorpagina)

„De uwe is in ieder geval een glasheldere registratie van feiten. En die is in dag-, week- en opiniebladen, radio- en tv-uitzendingen niet meer te vinden. Alles is op z'n minst gelardeerd; maar meestal bewust verzonnen. Een kras voorbeeld vind ik tv-Ierland.”

D.v.K., Haarlem

„Als 68-jarige ontvang ik een paar jaar uw ECHTE WAARHEID. Ofschoon ik het met verschillende 'uitleggingen' niet altijd eens kan zijn, lees ik toch met belangstelling uw artikelen. Als rooms-katholiek leer ik er nog veel uit.”

A.J.S., Hillegom

Uit Argentinië . . .

„Toevallig vond ik in een bus van Buenos-Aires naar Tres-Arroyos in Argentinië een exemplaar van het tijdschrift *De ECHTE WAARHEID* van januari 1971. Ik ben sterk onder de indruk gekomen over uw uiteenzetting 'Evolutie . . . mysterieuze nieuwe religie?' Zou u mij *De ECHTE WAARHEID* willen toesturen en ook een exemplaar van uw uitgave *Een vleugellamme theorie?*”

N.v.B., Tres-Arroyos, Argentinië

. . . en Indonesië

„Als een abonnee van *De ECHTE WAARHEID* sinds bijna één jaar, moet ik eerlijk bekennen dat het zeer nuttig is voor men uw blad te lezen, omdat het zoveel belangrijke artikelen en waardevolle informaties bevatten. Ze zijn allemaal welgeanalyseerd, zodat men ze op de hoogte en goed tot innerlijk te kunnen verstaan.

„Als een vreemdeling (Indonesisch), die nu nog aan het studeren de Nederlandse taal, vind ik dat de structuur van de taal hetzelfde en de woorden zijn eenvoudig, zodat ik uw blad niet zo moeilijk te kunnen volgen, ofschoon moet ik soms een woordenboek gebruiken.”

M.H.A., Palembang, Indonesië

MEDEDELING VAN DE UITGEVER

Vele enthousiaste lezers hebben ons gevraagd een reeds betaald abonnement aan één of meerdere van hun kennissen te geven en hebben ons namen en adressen opgegeven.

Deze lezers zijn natuurlijk van mening dat hun kennissen evenveel interesse in het tijdschrift zullen hebben als zijzelf.

En wij zijn het er mee eens dat dit zo zou horen. Maar het ligt nu eenmaal in de menselijke natuur zich niets te willen laten opdringen wat men niet zelf heeft aangevraagd.

Natuurlijk willen wij onze abonnees die wensen dat hun vrienden *De ECHTE WAARHEID* zouden ontvangen, graag tegemoetkomen. Maar vaak wanneer wij zulke verzoeken inwilligen, ontvangen wij brieven van die vrienden en kennissen die zich ergeren omdat hen iets opgedrongen wordt.

Maar al te vaak weigeren deze kennissen van onze abonnees het tijdschrift zelfs maar in te kijken om te zien waar het om gaat. Dikwijls nemen zij er aanstoot aan, gooien het in de prullemand en schrijven ons een niet al te vriendelijke brief.

Wij willen evenwel noch onze abonnees ergeren die graag willen dat hun kennissen het tijdschrift lezen, noch hun kennissen die niet weten wat dit nu voor een tijdschrift is.

Het is niet onze gedragslijn te proberen iemand tegen wil en dank met waarheid en kennis vol te stouwen. Wij willen graag oprecht *dienen en helpen* zonder daarbij iemand te kwetsen.

Wanneer u ons natuurlijk verzekert te weten dat uw vrienden dit abonnement zelf *wensen* en dat zij u gevraagd hebben er voor hen om te schrijven, dan is het ons uiteraard een genoegen aan uw wens gehoor te geven.

In het andere geval voelen wij ons verplicht ons beleid uiteen te zetten dat niemand een proefexemplaar of een reeds betaald abonnement gegeven wordt die er niet zelf om gevraagd heeft. In plaats van ons namen en adressen op te geven met het verzoek deze aan onze abonneelijst toe te voegen, zouden wij u willen voorstellen uw vrienden een van uw eigen exemplaren van dit tijdschrift te laten zien en hen dan te bewegen hun eigen abonnement aan te vragen. Op die manier hoeft niemand zich te ergeren.

HARTELIJK DANK!

IN DIT NUMMER

★ ZULLEN WIJ TIJDIG LEREN DE WERELD TE VOEDEN?

Een heel de wereld bedreigende hongersnood is voor het ogenblik afgewend. Dat is voornamelijk te danken aan de „groene revolutie” in de landbouw. Biedt deze revolutie ons voldoende respijt om te leren hoe we de wereld voor honger moeten vrijwaren? Zie pagina 3.

★ HEBBEN WIJ DE VOLLEDIGE BIJBEL?

De Bijbel is samengesteld uit 66 geïnspireerde boeken. Maar in sommige Bijbels zijn nog zeven andere boeken opgenomen, die „de apocriefen” genoemd worden. Zijn deze toegevoegde boeken door God geïnspireerd? Bestaan er z.g. „verloren” bijbelboeken? Zie pagina 8.

★ WAAROM ZO'N BREDE KLOOF TUSSEN DIERLIJK BREIN EN MENSELIJK VERSTAND?

Zie pagina 11.

★ DRIE STAPPEN NAAR EEN GOED BEHEER VAN HET GEZINSINKOMEN

Zie pagina 19.

★ U BENT DUS OOK HUISVROUW

„Een saai leven waarin men zich bekocht voelt” — „een onbevredigend leven zonder eigen identiteit.” Dit soort zinnen beschrijft vaak de rol van de huisvrouw. Wat moeten we dan? De rol van huisvrouw maar schrappen? Meer inhoud geven aan de rol zelf? Zie pagina 23.